
VIROLAHDEN KUNNAN TALOUSARVIO 2024

Khall 20.11.2023 ja 11.12.2023
Kvalt 18.12.2023

HUOM! VARSINAINEN JULKAISU TAITETAAN JA SEN
ULKOASU MUUTTUU

WWW.VIROLAHTI.FI

1 Sisällys

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	2
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	2
1.2 Suunnitelmien yleiset perusteet ja kehitysnäkymät	3
1.3 Virolahti -strategia	16
1.4 Toiminnan organisointi	21
1.5 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	24
1.6 Kuntakonserni	26
2 TALOUSARVION SITOVIUUSTASOT	28
3 KÄYTTÖTALOUSOSA KUNNAN TALOUSARVIOSSA	29
3.1 Yleishallinnon toimiala 10	29
3.2 Sivistystoimen toimiala 40	45
3.3 Kuntatekniikan toimiala 50	61
3.4 Käyttötalouden budjettiyhteenveto	75
4 TULOSLASKELMA	76
5 RAHOITUSLASKELMA	78
6 VESIHUOLTOLAITOS	80
7 LIITETIEDOT	81
7.1 Virolahden kunnan henkilöstösuunnitelma	81
7.2 Kirjanpidon nimistö	86

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Suomea ja kuntia ravistelevia muutoksen tuulia on viimeisen olympiadin aikana ollut ehkä liiaksikin. Erityisen voimakkaasti puhuri on keinuttanut rajakuntaamme, jonka kippariksi sain kunnian astua maaliskuussa.

Koronan, hyvinvointialueuudistuksen ja Venäjän hyökkäyssodan puhurit ovat olleet sen verran voimakkaita, että olemme ajautuneet karikolle ja pohjamme on vaurioitunut. Konsernitaseeseemme on lyhyessä ajassa kertynyt merkittävä määrä alijäämää, minkä lisäksi tulevat vuodet näyttävät vähintäänkin haastavilta. Toimintaympäristön voimakaasta ja nopeasta murroksesta johtuen Virolahdella on tehtävä päämäärätietoisia ratkaisuja, jotta saamme vuodon eristettyä ja pumpattua sisään päässeen veden ulos.

Toimiin on jo ryhdytty. Vuoden 2022 loppupuolella Virolahti lähestyi Miehikkälän kuntaa tavoitteenaan syventää nykymuotoista yhteistyötä uudelle tasolle, mielellään aina kuntaliitokseen asti. Valitettavasti neuvotteluissa ei päästy yhteisymmärrykseen tarvittavista muutoksista, minkä vuoksi nykymuotoinen Kaakon kaksikko -toimintamalli on päätetty yhteisymmärryksessä purkaa 1.8.2024 alkaen. Virolahden tulee organisoida palvelunsa ja toimintonsa Kaakon kaksikon jälkeen uudelleen ja yhtenä vaihtoehtona selvitetään myös kuntaliitosta Haminan kaupungin kanssa. Taloutta on kyettävä joka tapauksessa sopeuttamaan yhdessä tai erikseen. Tulevana vuonna edessä on paljon työtä ja Virolahden tulevaisuuden kannalta keskeisiä päätöksiä.

Virolahti ei seilaa myrskyssä yksin – talousmurheet koskettava laajempaa joukkoa kuntia varsinkin Kymenlaaksossa ja muualla Itä-Suomessa. Problematiikka korostuu tässä maailmanajassa, sillä olemme Itä-Suomessa keskeisiä turvallisuuden tuottajia maailmamme. Esimerkiksi Vaalimaan rajanylitysaseman kansallinen merkitys on kirkastunut varmasti jokaiselle mediaa seuraavalle kansalaiselle viime viikkoina, kun Venäjän viranomaiset ovat ohjanneet turvapaikanhakijoita itärajalle. Vaalimaan rajaliikenne on tällä hetkellä jäässä ja näkymä tulevaan on sumea. On kansallisen edun mukaista ja turvallisuuden kannalta keskeistä, että itäinen Suomi pysyy elinvoimaisena, eikä sisäistä eriytymistä pääse tapahtumaan. Tukea tarvitaan juuri nyt!

Mustien pilvien seasta sarastaa onneksi myös auringonsäteitä. Meillä on useita ylpeydenaiheita, kuten yrityksiä, joista haluan nostaa esiin toisen peräkkäisenä vuotena vuoden parhaan oluen palkinnon voittaneen Takatalo & Tompurin panimon. Yritystarina hakee vertaistaan ja on kunnallemme melkoinen vientituote. Toisena yrityksenä todettakoon Virolahden Aurinkovoima Oy. Kyseessä on Fortumin 100 %:sti omistama tytäryhtiö, joka suunnittelee Säkjärven alueelle teollisen mittakaavan aurinkovoimahanketta. Tavoitteena on, että alueen uusi kaava on lainvoimainen vuoden 2025 alussa, minkä jälkeen hankkeelle on mahdollista hakea kaavan perusteella rakennuslupaa. Kerrassaan huippujuttu!

Iloa tuottavat niin ikään koronan jälkeen elpynyt matkailu sekä aktiiviset ihmiset. Virolahden Musiikkiyhdistys juhlisti 100-vuotista taivaltaan aiemmin syksyllä vetäen salin täyteen juhlakansaa ja keväällä Virojoki palkittiin vuoden kymenlaaksolaisena kylänä – kiitos Virojoen aktiivisen kyläyhdistyksen. Bunkkerimuseon ja Arktikan matkailijamäärät ovat kasvussa ja kiinnostusta tulee olemaan tulevinakin vuosina. Virolahteen suuntautuvassa matkailussa on vielä paljon realisoitumatonta potentiaalia ja tämän edistämisessä, kuten monissa muissakin asioissa, on järkevää vetää yhtä köyttä alueen muiden kuntien kanssa. Saumattomalla ja pitkäjänteisellä yhteistyöllä varmistamme myrskyn jälkeisen poutasään alueellemme.

1.2 Suunnitelmien yleiset perusteet ja kehitysnäkymät

Yleinen talouskehitys

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2024-2026 ¹

Valtiovarainministeriön syksyn 2023 taloudellisen katsauksen mukaan talouden suhdannenäkymiin liittyy monia riskejä, minkä johdosta ennusteisiin sisältyy huomattavia epävarmuuksia. Suomen talouden kasvu pysähtyi vuonna 2023 ja talouden ennustetaan ajautuvan taantumaan erityisesti Saksan ja Ruotsin vanavedessä. Taantumaa voidaan kuitenkin arvioida olevan tyypillinen talouden suhdannekiertoon liittyvä negatiivisen kasvun vaihe. Tuotannon kasvun arvioidaan nopeutuvan ja taantumaa taittuvan jo vuonna 2024 korkojen nousun pysähtymisen, inflaation hidastumisen ja palkkojen ja eläkkeiden totuttua nopeamman nousun myötä. Investointinäkymät ovat asuntorakentamisen rajusta vähenemisestä huolimatta erityisesti energian vihreään siirtymään suunniteltujen hankkeiden vuoksi positiiviset. Bruttokansantuotteen (BKT) ennustetaan kasvavan jo 1,2 % vuonna 2024 ja 1,8 % vuonna 2025.

Vaikka inflaatio hidastuu ja korkotason arvioidaan edelleen laskevan, hillitsee kotitalouksien ostovoimaa vuosina 2024 ja 2025 pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaiset sosiaalietuuksien leikkaukset. Työllisyyden kasvu taittui kesällä 2023 ja loppuvuonna työllisyys on kääntynyt lievään laskuun; heikoin työllisyystilanne on rakennus-alalla. Työllisyyden ennustetaan kuitenkin kasvavan jo 2024 niin että vuoteen 2025 mennessä työttömyysaste laskee 7 prosenttiin.

Julkisen talouden osalta näkymä on heikko. Hallitusohjelman mukaisilla toimilla julkisen talouden alijäämien voidaan arvioida pitkällä tähtäimellä hiljalleen pienenevän ja julkisen talouden velkaantumisen hidastuvan. Ennusteisiin liittyy kuitenkin monia riskitekijöitä, joista mm. sotatilanne Ukrainassa ja Venäjän sisäinen kehitys voivat aiheuttaa uusia negatiivisia vaikutuksia maailman ja Suomen talouteen. Myös ympäristöriskit lisäävät talouden häiriöherkkyyttä.

Kuntatalouden tila ja yleiset kehitysnäkymät ²

Kuntatalouden tila ja yleiset kehitysnäkymät kuntataloudessa ovat kääntyneet heikompaan suuntaan. Valtiovarainministeriön 9.10.2023 julkaiseman kuntatalousohjelman mukaan kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden tilinpäätöksenennusteet vuodelle 2023 indikoivat merkittävää toimintakatteen heikkenemistä vuoteen 2022 verrattuna. Paineita aiheuttaa etenkin kustannusten nopea nousu, sillä kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset ja vuoden 2023 sopimuskorotukset nostavat palkkoja 4,85 %. Eläköityminen kunta-alalla on voimakasta. Kun työikäisen väestön määrä vähenee ja työvoiman saatavuusongelmat koskettavat myös kunta-alaa, voi tämä vaikeuttaa palveluiden järjestämistä ja hankkeiden toteuttamista.

Korkea inflaatio on pitkittänyt, minkä vaikutukset näkyvät kuntapuolella osin viiveellä pitkistä ostopalvelusopimuksista johtuen. Kuntatalouden toimintamenot kasvavat edelleen painelaskelmassa vuosina 2024-2027 pääasiassa hintojen nousun vuoksi, sillä koulutuk-

¹ Valtiovarainministeriö, taloudellinen katsaus, syksy 2023:
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-681-7>

² Valtiovarainministeriö, kuntatalousohjelma vuosille 2024-2027, syksy 2023:
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-455-4>

sen ja varhaiskasvatuksen palvelutarve laskee syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienenemisen vuoksi. Tämä osaltaan haastaa kuntia, joissa lapsi- ja nuorisoikäluokat pienenevät, sekä toiminnan että palveluverkon sopeuttamiseen.

Vuonna 2025 kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla niiden rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Uudistuksen vaikutuksesta kuntien henkilöstömäärä kasvaa noin 4000 henkilötyövuodella ja samalla työttömyysetuuksiin liittyvä kuntien rahoitusvastuu kasvaa. Uudistuksesta johtuen työllisyyskehityksellä on jatkossa entistä suurempi vaikutus kunnan talouteen.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan suorat kuntatalousvaikutukset sekä kasvattavat että vähentävät kuntatalouden menoja ja tuloja. Yleisen maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus 1,30 %:iin tulee lisäämään kuntien verotuloja arviolta noin 108 milj. euroa vuodesta 2024 alkaen. Mittaviin julkisen talouden sopeutustoimiin tähtäävän hallitusohjelman merkittävimmät suoraan kuntatalouteen vaikuttavat panostukset kohdistuvat mm. perusopetuksen vahvistamiseen ja tasa-arvon edistämiseen esi- ja perusopetuksessa. Yksi suurimmista kuntatalouteen kohdistuvista leikkauksista on indeksijarru valtionosuuksiin. Sen seurauksena valtionosuudet tulevat pienenevään merkittävästi koko suunnitelmakauden 2024-2026 ajan. Vuonna 2024 kuntien valtionosuudet laskevat sote-siirtolaskelmien tarkentumisen vaikutukset huomioiden noin 9 %. Päätettyjen toimien nettovaikutukset kohdistuvat erisuuruksina eri kuntiin.

Vuoden 2023 alusta toteutuneen Sote-uudistuksen vaikutukset näkyvät kuntien verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Kuntien verotulokertymä alenee keskimäärin 5 % vuonna 2024. Verotulojen laskua hidastaa työttömyysvakuutusmaksun aleneminen, mikä kasvattaa kuntien verotuloja 85 miljoonaa euroa vuodesta 2024 alkaen, ja verotulojen kehityksen arvioidaan normalisoituvan 3,2 %:n kasvuun vuodesta 2025 alkaen.

Sote-uudistuksen myötä kuntatalouden lainoista yli 5 miljardia euroa siirtyi hyvinvointialueille vuonna 2023. Kuntatalouden lainakanta kuitenkin jatkaa kasvuaan vuosina 2024-2026, sillä Valtiovarainministeriön laatimien painelaskelmien mukaan kuntien vuosikatteet eivät tule riittämään nettoinvestointeihin.

Kuntataloudessa on huomattava tarve sopeutustoimille, mikä voidaan toteuttaa menoja vähentämällä, tuloja lisäämällä tai näiden yhdistelmällä. Palveluverkon ennakkoiva suunnittelu ja investointien tarveharkinnan merkitys korostuvat. Kunnilta edellytetäänkin uusia yhteistyöhön perustuvia palveluiden järjestämistapoja mm. kaupungistumisen, syntyvyyden pienenemisen ja osaavan työvoiman saatavuusongelmien vuoksi. Lisäksi laskennallinen paine veroprosentin korotukseen kasvaa koko maan tasolla kaikissa kuntakokoryhmissä, mutta suurin paine kohdistuu pieniin, alle 5000 asukkaan kuntiin.

Virolahden taloudelliset lähtökohdat vuosille 2024-2026

Virolahti lähtee taloussuunnitelmakauteen 2024-2026 haastavassa tilanteessa: hyvinvointialueuudistuksen aiheuttama rahoitusepätasapaino, Kaakon kaksikko –yhteistyön päättymisen sekä Ukrainan sodan jatkumisen myötä kasvaneet turvallisuusuhat Venäjällä ja rajoitukset itärajan liikenteessä määrittävät pitkälti kunnan toimintaympäristöä ja taloutta lähitulevaisuudessa. Toimintaympäristön muutoksiin on reagoitu päivittämällä Virolahden kuntastrategia vuodesta 2024 alkaen. Tavoitteena on valituilla toimenpiteillä tasapainottaa kunnan talous ja toiminta siten, että kuntalaisten verotus pysyy kohtuullisella tasolla. Kaakon kaksikko-yhteistyö päättyy keskeisiltä osin 1.8.2024 alkaen, minkä johdosta Virolahden tulee organisoida palvelunsa ja toimintonsa uudelleen. Tavoitteena on turvata laadukkaat ja saavutettavat palvelut pitkällä aikavälillä osaavan ja sitoutuneen henkilöstön avulla. Kunnan elinvoimaisuus pyritään turvaamaan hyödyntämällä vihreän siirtymän mahdollisuudet, huolehtimalla asuin ympäristön viihtyvyydestä ja rakentamalla matkailupalveluita ja tapahtumia luontaisten vahvuuksien ympärille.

Toimenpiteillä pyritään palauttamaan toiminnan ja investointien rahavirta positiiviseksi taloussuunnitelmakaudella. Pitkän tähtäimen palveluverkkosuunnittelua ja investointien tarveharkintaa hyödyntäen, ja tarvittaessa omaisuuseriä realisoiden kunnan tavoitteena on taloussuunnitelmakauden aikana saada katettua konsernitaseeseen kertyneet alijäämät. Yhtenä vaihtoehtona selvitetään myös kuntaliitosta Haminan kaupungin kanssa.

Kaakon kaksikon purkautuminen ja toiminnan uudelleen organisointi

Virolahden kunta lähestyi syksyllä 2022 Miehikkälän kuntaa tiedustelulla, jossa Virolahti esitti Miehikkälälle ensisijaisesti kuntaliitostunnusteluiden aloittamista ja toissijaisesti Kaakon kaksikko -yhteistoimintasopimuksen uudelleen neuvottelua. Esiityksen perusteena oli, että nykyisessä muodossaan Virolahti ei saavuta Kaakon kaksikko -yhteistyössä yhteistyösopimuksessa määritettyjä tavoitteita läheskään riittävällä tasolla.

Miehikkälän kunta kieltäytyi kuntaliitostunnusteluista Virolahden kanssa. Tämän jälkeen kunnat aloittivat neuvottelut muutoksista Kaakon kaksikko -yhteistyöhön. Neuvotteluita käytiin yhteisen Kaakon kaksikon palveluohjaustyöryhmän laajennetulla kokoonpanolla. Neuvotteluissa Virolahti toi esille, että yhteiseen palvelutuotantoon tarvitaan vähintään 1,5 miljoonaa euroa säästöjä, jotka tulisi saada aikaan pääsääntöisesti palvelualueen synergiaetuja hyödyntäen. Suurimpana yksittäisenä synergiaetusäästönä Virolahti esitti yläkoulujen yhdistämistä. Kaikkien synergiaetusäästöjen osalta Virolahden ehdotukset kattoivat noin kolmanneksen säästötarpeesta, joten Virolahden ja Miehikkälän olisi pitänyt löytää yhteistyössä vielä runsaasti lisää säästökohteita yhdessä ja erikseen.

Miehikkälän kunta katsoi, ettei se voi hyväksyä Virolahden ehdottamia säästökohteita. Neuvottelut päättyivät palveluohjaustyöryhmässä 11.1.2023 yksimieliseen näkemykseen siitä, että on tarpeen aloittaa selvitys Kaakon kaksikko -yhteistyön purkamisesta. Virolahden ja Miehikkälän kunnanvaltuustot päättivät kevään ja kesän 2023 aikana, että Kaakon kaksikko –yhteistoiminta puretaan sivistys- ja hyvinvointitoimialalla sekä kuntatekniikan toimialalla 31.7.2024 alkaen. Yhteistyö talous- ja henkilöstöhallinnon osalta jatkuu ainakin tilikauden 2024 loppuun asti.

Kaakon kaksikko –yhteistyön päättäminen tulee olemaan taloudellisesti ja toiminnallisesti suuri muutos, joka aiheuttaa kertaluonteisia kustannuksia vuonna 2024 sekä mittaa henkilöstön kykyä venyä ja sopeutua muutoksiin. Avoimia kysymyksiä on yhä monia, eikä kaikkiin kysymyksiin ole vastauksia vielä 1.8.2024. Kriittiset palvelut kuntalaisille kuitenkin kyetään turvaamaan nykyisin järjestelyin osaavan ja sitoutuneen henkilöstön turvin.

Uuden organisaation suunnittelu ja rakentaminen on jo käynnissä: Virolahti on mm. käynnistänyt sivistys- ja hyvinvointipalveluita koskevat yt-neuvottelut, joita on tarkoitukseenmukaista jatkaa keväällä 2024. Yt-neuvottelujen vaikutuksia ei ole huomioitu talousarviossa, joten toimialoilla tulee huomioida mahdolliset talousarviopoikkeamat ja esittää tarvittaessa niistä aiheutuneet talousarviomuutokset päätettäväksi vuoden 2024 aikana.

Kuntaliitosselvitys Haminan kaupungin kanssa

Koska Miehikkälän kanssa yhteistyön olennainen syventäminen ei ollut mahdollista, tulee Virolahden löytää vaihtoehtoinen ratkaisu akuuttiin taloustilanteeseen. Virolahden kunnanvaltuusto kysyikin keväällä 2023 Haminan kaupungin halukkuutta selvittää, voisiko kuntaliitos parantaa alueen palveluiden järjestämistä ja rahoittamista pidemmällä aikavälillä.

Virolahden ja Haminan valtuustot päättivät käynnistää kuntaliitosselvityksen Virolahden kunnan ja Haminan kaupungin välillä, jonka on tarkoitus valmistua maaliskuussa 2024. Selvää joka tapauksessa on – toteutuu kuntaliitos tai ei – että Virolahti joutuu joka tapauksessa sopeuttamaan olennaisesti talouttaan mm. palvelurakennetta muuttamalla, omaisuutta realisoimalla ja verotusta tarkastelemalla. Kuntaliitosselvityksen lisäksi kunnan talousarvioon on budjetoitu 10.000 euron määräraha talouden sopeuttamisen ulkopuoliseen asiantuntijatukeen. Keväällä laadittava sopeuttamissuunnitelma tulee tarkasteltavaksi vaihtoehtona kuntaliitokselle.

Venäjän hyökkäyssodan erityiset vaikutukset Virolahdelle

Venäjän 24.2.2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainassa on jatkunut läpi vuosien 2022 ja 2023. Matkustaja- ja tavaraliikenne Vaalimaalla on vaihdellut pakotteista ja rajoituksista riippuen vuosina 2022 ja 2023, mutta liikennevirrat ovat edelleen olleet huomattavan alhaisella tasolla. Venäjän Suomeen kohdistaman hybridivaikuttamisen ja Suomen itärajalle kohdistuneen sääntöjenvastaisen maahantulon vaikutuksesta valtioneuvosto teki marraskuussa 2023 päätöksen sulkea Suomen ja Venäjän välisen maarajan rajanylityspaikat kokonaan määräajaksi. Näkymä vuodesta 2024 ja taloussuunnitelman jälkimmäisistä vuosista on hyvin epävarma.

Tämä vaikuttaa Vaalimaan alueen kaupallisiin kehitysnäkymiin sekä konkurssiin menneen kauppakeskustiinteistön jälleenmyyntikelpoisuuteen. Vaikka työllisyyskehitys alueella vaikuttaa nihkeältä ja investoinnit ovat olleet toistaiseksi jäässä, on talousarviossa odotettu maanvuokrien ja kiinteistöverojen toteutuvan ennakoitusti ja sopimusten mukaisina taloussuunnitelmakaudella.

Verotulot

Hyvinvointialueuudistus muutti Virolahden - kuten kaikkien muidenkin kuntien - verotusta olennaisesti. Kunnallisverotus laski vuodelle 2023 lain nojalla 12,64 %-yksikköä ja yhteisöveron kuntaryhmän jako-osuudesta kolmannes siirtyi valtiolle. Vuodelle 2024 niin kutsutut verohännät poistuvat, mikä laskee tilitettävää verotuloa olennaisesti. Virolahden kunnanvaltuusto päättikin 1,04 %-yksikön tuloveron korotuksesta vuodelle 2024 verohäntien katoamisen ja kunnan yleisesti heikon taloustilanteen oikaisemiseksi. Myös kiinteistöverotusta kiristettiin hieman. Kuitenkaan nettomääräiset tilitettävät verotulot eivät em. verohäntien poistumisesta johtuen olennaisesti kasva. Tilitettävät verotulot (1.000 €) näyttävät ensi vuonna seuraavalta (Lähde: Kuntaliiton verokehikko 10/2023):

Yhteenveto				
TILIVUOSI	2021	2022	2023**	2024**
Verolaji				
Kunnallisvero	9 019	9 161	4 888	4 992
<i>Muutos %</i>	0,5	1,6	-46,6	2,1
Yhteisövero	1 536	1 370	711	582
<i>Muutos %</i>	46,5	-10,8	-48,1	-18,2
Kiinteistövero	1 358	1 422	1 614	1 668
<i>Muutos %</i>	1,4	4,7	13,5	3,4
VEROTULOSSI KIRJATTAVA	11 913	11 953	7 213	7 242
<i>Muutos %</i>	4,8	0,3	-39,7	0,4

Vaikka 1,04 %-yksikön tuloverotusprosentin korotus on olennainen yksittäisen kuntalaisen näkökulmasta, veronkorotuksella ei vastata tai pyritä yksin vastaamaan talouden epätasapainon mittakaavaan. Tulevina vuosina painetta verotuksen asteittaisille lisäkorotuksille on edelleen olemassa, palvelurakenteeseen tehtävistä muutoksista ja muutoksilla saavutettavista menosäästöistä riippumatta. Valtiovarainministeriön julkaiseman syksyn 2023 kuntatalousohjelman painelaskelmakehikon mukaan Virolahdella on noin 8,0 %-yksikön korotuspaine tuloverotukseen (sis. päätetty 1,04 %-yksikön korotus).³

Velkamäärä ja rahoituksen hinta

Vuoden 2022 lopussa konsernissa oli velkaa lähes 11.500 euroa asukasta kohden ja velkaantuminen jatkuu vielä ainakin vuoden 2024 toiminnan rahavirran jäädessä huomattavasti negatiiviseksi. Velkaantumisen taittamiseksi on ensin laitettava talous ja toiminta tasapainoon sekä rajoitettava olennaisesti investointeja vielä nykyisestäkin tasosta, vaikka rajoittamista onkin jo tehty. Lainaa tulisi kyetä myös taloussuunnitelmakauden loppupuolella lyhentää, ja taserakennetta tulisi kehittää konvertoimalla lyhytaikaisia bullet-lainoja vähitellen pitkäaikaisiksi lainoiksi.

Velkaantuminen ei kohdistu ainoastaan emokunnan puolelle, sillä kunnan tytäryhtiöiden hallinnoimille taloyhtiöille lainat ja niiden korot aiheuttavat haasteita ja painetta vastikkeiden ja vuokrien korotuksille. Suurin osa kunnan vuokrataloista on ARA-lainoitteisia, joita sitoo mm. laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta. ARA-lainoitteisten vuokrataloyhtiöiden vuokrat määrittellään omakustannusperiaatteella.

Valtionosuudet

Virolahden sote-laskutuksen kasvulla vuosina 2021 ja 2022 on kauaskantoisia seurauksia, sillä kuntien hyvinvointialueelle siirtyvät menot määräytyivät vuosien 2021 ja 2022 kustannustason mukaisesti. Siirtynyt kustannustaso leikkaa kunnan valtionosuusrahoitusta pysyvästi vuodesta 2023 alkaen.

Syksyllä (17.11.2024) Valtiovarainministeriö ilmoitti vielä lisäleikkaustarpeista kuntien valtionosuuksiin, kun vuoden 2022 verotus valmistui.⁴ Lisäleikkauksen vaikutus on Virolahden kunnalle vajaat 400.000 euroa vuodessa ja takaisinperintä alkaa vuodesta 2025 alkaen.

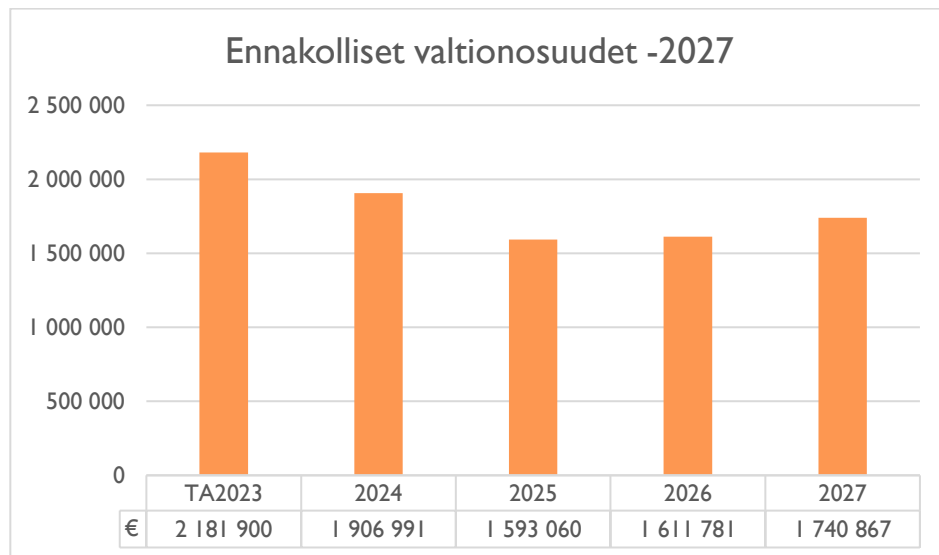
³ Päivitetty kuntatalousohjelman painelaskelmakehikko, syksy 2023 (Excel 10.10.2023):

<https://vm.fi/kuntatalousohjelma>

⁴ <https://vm.fi/-/vuoden-2022-verotuksen-valmistuminen-aiheuttaa-muutoksia-sote-siirtolaskelmaan-ja-kuntien-valtionosuuksiin>

Alla olevassa kuvaajassa on esitetty Virolahden valtionosuudet sote-erien kanssa, veromenetysten kompensatio huomioiden ja sisältäen Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuuden, mikä on vakioitu vertailussa vuoden 2023 tasolle. Vertailtavuuden vuoksi vuodesta 2025 alkaen saatava TE-palveluiden tuleva valtionosuusrahoitus (noin 330.000 €/vuosi) ja työttömyysetuuksien kompensatio (noin 190.000 €/vuosi) on jätetty tarkastelun ulkopuolelle.

TE24-uudistus

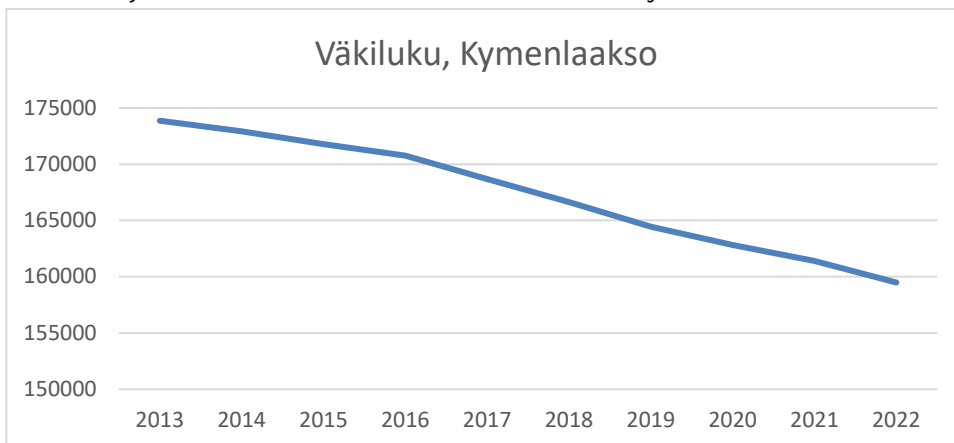
Työvoimapalveluiden järjestelystä annetun lain (380/2023) mukaisesti vastuu työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoima-palveluista siirtyy valtiolta kuntien vastuulle 1.1.2025. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostavat kunnille uuden valtionosuustehtävän, jota vastaan kunta saa rahoitusta.

Lain työvoimapalveluiden järjestämisestä 12§ mukaan kunta voi järjestää työvoimapalvelut itsenäisesti, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000. Muutoin kuntien tulee muodostaa palveluiden järjestämiseksi työllisyysalue, jonka työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Etelä-Kymenlaaksossa palveluista vastaa isäntäkuntamallilla Kotkan kaupunki.

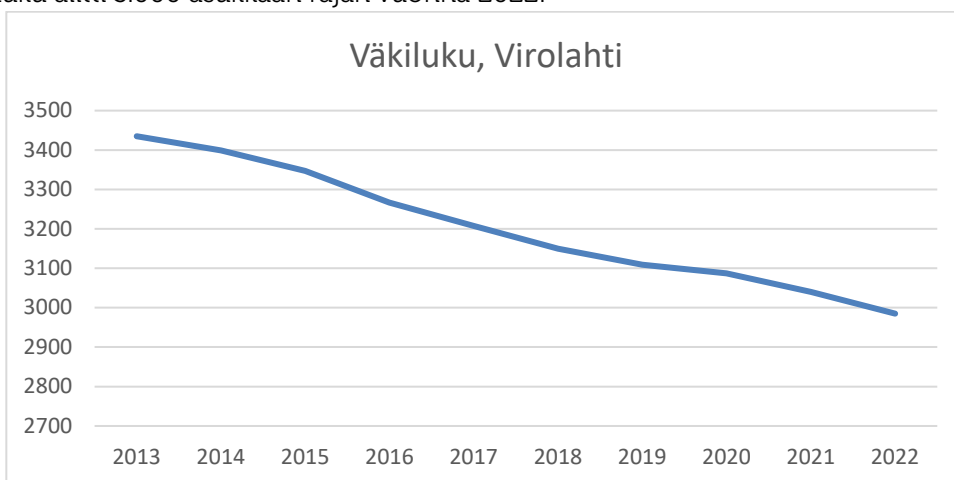
Uudistuksen valmistelukustannuksiin on Virolahden talousarviossa varauduttu vuodelle 2024 yhteensä 15.000 eurolla. Huolestuttavampi asia on Etelä-Kymenlaakson kuntien TE-palveluiden valtionosuusrahoitus vuodesta 2025 alkaen, sillä alueen kuntien laskennallisen TE-palveluiden kustannukset ovat arviolta 2-3 miljoonaa euroa ennakoituja valtionosuuksien lisäyksiä korkeammat. Valtio on siis siirtämässä Etelä-Kymenlaakson alueelle valmiiksi alijäämäistä toimintaa, minkä lisäksi Kymenlaakson alueellinen äkillinen rakennemuutos ja erityistilanne uhkaa rahoitusepätasapainoa entisestään. Virolahden uhkana on myös muiden alueen kuntien kustannusten subventoiminen, sillä virolahtelaiseen henkilöön kohdistuneet laskennalliset kustannukset ovat aiemmin olleet alueen keskiarvoa alemmat.

Väestökehitys alueellisesti ja omassa kunnassa

Kymenlaakson väestömäärä on ollut pitkään laskussa muuttotappiosta ja väestön ikärakenteesta johtuen. Viimeisen 10 vuoden aikana kehitys on ollut seuraavaa:

Virolahdella kehitys on ollut Kymenlaakson maakunnan kanssa samansuuntaista ja väkiluku alitti 3.000 asukkaan rajan vuonna 2022:

Kehityksen kääntämiseksi alueelle tulisi saada ennen kaikkea työpaikkoja ja sitä kautta muuttajia muualta Suomesta ja maailmalta. Vuoden 2023 kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä Virolahden nettomuutto on ollut -39 henkilöä. Syyskuun lopussa 2023 kunnan väkiluku oli 2930.⁵

Työllisyystilanne alueellisesti ja omassa kunnassa

Kaakkois-Suomen työ- ja elinkeinotoimistossa oli lokakuun lopussa 14 050 työtöntä työnhakijaa. Työttömien määrä on 1068 henkilöä (+8 %) suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Työttömien määrä Kaakkois-Suomessa on lokakuisen mittaushistorian (vuodesta 2006-) neljänneksi matalin, mutta mittaustuloksia arvioidessa tulee huomioida myös alueen yleinen väestökehitys. Koko maassa työttömiä työnhakijoita oli tämän vuoden loka-kuussa yhteensä 256 070. Luku on 10 % suurempi kuin vuosi sitten lokakuussa.

Lomautettujen määrä on noussut vuodentakaisesta: lokakuun lopussa Kaakkois-Suomessa oli kokoaikaisesti lomautettuja yhteensä 1266 henkilöä, mikä on 113 % (+671 hlöä)

⁵ Tilastokeskus: Väestömuutosten ennakkotiedot: https://statfin.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vamuu/statfin_vamuu_pxt_11lk.px/table/tableViewLayout1/

enemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana. Syyskuuhun verrattuna lomautettujen määrä on kuitenkin laskenut, sillä lokakuussa lomautettuja oli 13 % vähemmän (-187 hlöä) kuin syyskuussa.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Kaakkois-Suomessa 11,1 % - Kymenlaaksossa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 11,2 % ja Etelä-Karjalassa 11,0 %. Virolahdella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli lokakuussa 11,4 %, kun koko maata tarkastellen tunnusluku oli 9,7 %.⁶

Elinkeinotoiminnan kehitys alueellisesti ja omassa kunnassa

Kymenlaakso

Kymenlaaksossa eletään äkillisen rakennemuutoksen aikaa. Aluetalouteen ovat Suomen ja Venäjän välisen liikenteen vähentymisen ohella merkittävästi vaikuttaneet metsäteollisuuden yksiköiden ilmoitukset tehtaiden sulkemisista ja toimintojen vähentämisestä (erityisesti Sunilan sellutehtaan lakkauttaminen), Kouvolassa toteutetut meijeritoiminnan loppettamiset ja ammattiopiston irtisanomiset. Metsä- ja biojalostusteollisuudella on rakennemuutoksesta huolimatta edelleen keskeinen merkitys etenkin bkt:n muodostumiseen. Maakunnassa on myös vahva logistiikan keskittyminen.

Käynnissä oleva rakennemuutos on monipuolistanut elinkeinorakennetta, mutta erityisesti kasvuhakuisten pk-yritysten määrää ei ole onnistuttu kasvattamaan riittävästi. Haasteita on mm. kansainvälistymisessä ja osaamisen varmistamisessa. Perinteisten alojen tukemisen ja uudistamisen ohella kasvua haetaan myös uudemmilta toimialoilta. Erityisesti keskitytään akkuklusteriin, elintarvikesektoriin, älykkääseen logistiikkaan, ympäristö- ja energia-alaan, kiertotalouteen sekä datatalouteen, kyberturvallisuuteen ja pelillisyyteen.

Venäjän hyökkäyssota on vaikuttanut voimakkaasti Kymenlaakson tilanteeseen. Alentuneet vientinäkömät, kohonneet kustannukset ja pakotteiden aiheuttamat vienti- ja tuontirajoitukset ovat tuoneet haasteita myös vienti- ja tuontimäärästä riippuvaiseen satamatoimintaan, minkä johdosta satamaoperaattori Steveco lomautti noin 700 henkilöä 90 päivän ajaksi. Rajan ylittävän rautatieliikenteen loppuminen on vaikuttanut dramaattisesti koko logistiikka-alaan ja alueen kaupallisiin näkymiin. Heikkenevä tilanne näkyy myös konkurssien määrän kasvuna. Tilanne jatkuu haastavana, ja tuleviin muutoksiin tulee varautua.

Virolahti

Elinkeinotoiminnan kehitykseen Virolahdella vaikuttaa olennaisesti itärajan sulkeutuminen Venäjän Ukrainaankohdistuvan hyökkäyssota ja siitä seuranneet asiat. Rajaliikenne on ollut alle kolmanneksen koronaa edeltävästä ajasta ja tällä hetkellä (30.11.2023) Vaalimaan raja-asema on kokonaan suljettu liikenteeltä kokonaan. Vaikka Virolahti on kesästä 2022 asti kuulunut EU:n ensimmäiseen investointialueeseen, ei alueelle ole syntynyt merkittäviä uusia markkinaehtoisia investointeja. Myös näköymä tulevaan on sumea.

Palveluiden kehittämisessä ovat nyt painopisteessä kotimaan matkailun lisäksi muut ilmansuunnat kuin itä. Matkailu- ja palveluelinkeinotoiminnan kehittämisen lisäksi on tarkasteltava aktiivisesti toimintaympäristön muutosta ja vakiintumista sekä pidettävä mielenavoinna myös muiden elinkeinotoiminnan sektoreiden näkymille. Yritysten, elinkeinoyh-

---

⁶ TEM, työllisyyskatsaus, lokakuu 2023: <https://www.temtyollisyyskatsaus.fi/graph/tkat/tkat.aspx?ely=05#>

tiöiden, kunnan ja muiden julkisten toimijoiden on syytä koota voimansa ja löytää korvaavia markkinoita sekä uudistua venäläisten kuluttajien jättämän aukon vuoksi. Lisäksi Kotka-Hamina seudun Power Coast akkuklusterin myönteinen eteneminen voi mahdollistaa Virolahdella avata hyviä mahdollisuuksia ja tilaisuuksia, joihin on syytä tarttua.

Suunnittelukaudelle ajoittuvat oman kunnan kehittämishankkeet

Kunnan taloustilanne rajoittaa omien/omarahoitteisten kehittämishankkeiden toteuttamista. Seuraavalle vuodelle on suunnitteilla kaksi kehittämishanketta.

Hurpun luontokeskushanke

Yhteistyössä Cursorin kanssa on tavoitteena selvittää, olisiko Hurpun alueella sijaitseva luontokeskus toiminnallisesti ja taloudellisesti toimiva kokonaisuus ja millä konseptilla. Luontomatkailemisen tapahtumat ja omaehtoinen luontomatkaileminen osoittavat, että pysyväälle luontokeskukselle voisi olla tarvetta. Alueen elinvoimaisuudelle se olisi oiva mahdollisuus.

Hurppuun sijoittuva Itäisen Suomenlahden kansallispuiston luontokeskus toimisi porttina sekä mantereella olevana tutustumisalustana Itäisen Suomenlahden kansallispuistoon. Luontokeskuksessa voisi esimerkiksi yhdistää tieteen ja tutkimuksen (Ilkka Hanskin luontoverkko/Agora), luontomatkailemisen, kulttuurin ja maaseudun elinkeinot. Hankkeessa pyritään selvittämään luontevat ja mahdolliset yhteistyökumppanit ja sidosryhmät.

Potentiaalisimana sijoituspaikkana Itäisen Suomenlahden kansallispuiston luontokeskukselle on Hurpun alue. Lisäksi Klamilan sataman alueelle rakennettu infrastruktuuri ja palvelut voisivat täydentää luontokeskuksen kokonaisuutta.

Aurinkovoimaa Virolahdelle

Keväällä 2023 Virolahti vastaanotti Virolahden Aurinkovoima Oy:ltä esityksen osayleiskaavan laatimisen käynnistämiseksi Virolahden kunnassa Yläpään alueella Valtatie 7 ja Vaalimaantien välissä olevalle alueelle. Myöhemmin kesäkuussa kunnanhallitus päätti käynnistää osayleiskaavan laatimisen esityksen mukaisesti.

Alustava hankealue on noin 165 hehtaaria ja alueen rajaus tarkentuu suunnittelun edetessä. Fortum Power & Heat Oy:n täysin omistama tytäryhtiö Virolahden Aurinkovoima Oy on tehnyt alueella kaikkien kartassa merkittyjen maanomistajien kanssa sitovat vuokra- tai kiinteistökaupan esisopimukset. Yhtiön tavoitteena on, että alueelle rakennetaan noin 80MWac aurinkovoimala.

Aurinkovoimalan mahdollistava kaava pyritään tuomaan päätöksentekoon vuoden 2024 aikana.

Talousarvioasetelma, toiminnalliset tavoitteet ja määrärahojen sitovuustaso

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarviossa vertailutietoina esitetään vuoden 2022 tilinpäätöksen luvut sekä vuoden 2023 talousarvio. Vuoden 2023 vertailutiedoissa eivät näy lisätalousarvion kirjatut luvut.

Talousarvion 2024 luvut sisältävät vuoden 2023 talousarvion tapaan budjetoidut sisäiset vyörytykset. Vyörytettävät sisäiset erät sisältävät ennalta sovituilla perusteilla lasketut sisäiset vuokrat sekä sisäiset talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset. Talous- ja henkilöstöhallinnon nettomenot jaetaan Kaakon kaksikon kuntien kesken vuoden 2022 lopun asukaslukujen mukaisessa suhteessa, lukuun ottamatta ICT-palveluiden kustannuksia,

jotka jaetaan kuntien kesken puoliksi. Samoin henkilöstöjaoston ja yhteislautakuntien kustannukset jaetaan puoliksi. Kuntakohtaiset maksuosuudet näistä tukipalvelukustannuksista vyörytetään kunnan sisällä.

Taloushallinnon kustannukset on vyörytetty edelleen eri kustannuspaikoille niille kirjattujen ostolaskujen lukumäärien suhteessa. Henkilöstöhallinnon kustannukset on vastavasti kohdistettu eri kustannuspaikoille vuoden kustannuspaikkojen osoittamien henkilömäärien suhteessa siten, että ne on muutettu henkilötyövuosiksi. Henkilöstöhallinnon vyörytettävästä määrästä on ensin vähennetty arvioitu työkustannus kokouspalkkioiden maksusta, joka on kohdistettu suoraan kustannuspaikoille.

Vastuukuntamallin vuoksi vastuukunnan toiselle kunnalle järjestämän palvelun osalta vyörytysperusteet on noudettu vastuukunnan kirjanpidosta ja palkanlaskennasta (kustannuspaikan tosite- ja henkilöstömäärät). Sisäiset vuokrat (sis. sähkö- ja lämmityskustannukset ym.) on kohdistettu kustannuspaikoille käytettyjen tilojen neliöiden mukaan. Sisäisten erien vyörytyskirjaukset tehdään kirjanpitoon vuosittain tilikauden lopussa, ennen tilinpäätöksen laatimista. Kaakon kaksikon purkautumisella voi olla vaikutusta vyörytysten kirjaamisajankohtaan.

Toimielinten määrärahojen lisäksi talousarviossa esitetään määrä-, laatu- ja taloudellisuustavoitteet siitä, mitä määrärahoilla tilivuoden aikana on tarkoitus saada aikaan. Talousarvion määrärahat on varattu sadan euron tarkkuudella.

Valtuusto hyväksyy esitetyt tavoitteet ja määrärahat toimielintasolla niin, että toimintatulojen ja –menojen nettomäärä on sitova. Toimielimiä / lautakuntia sitovat katteet on esitetty yhteenvetona omassa kappaleessaan. Investointien osalta sitovuustaso on määriteltävä hankekohtaisesti arvioiduksi nettomäärärahasiksi.

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024 - 2026

Kuntalain 110 §:n 3. momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Virolahden kunnan konsernitaseen omaan pääomaan on 31.12.2022 vahvistetun tilinpäätöksen mukaan kertynyt edellisiltä tilikausilta 1,1 miljoonan euron alijäämä, mikä tulee kasvamaan edelleen vuosien 2023 ja 2024 tappiollisten talousarvioissa esitettyjen konsernitulosten vaikutuksesta. Virolahden kunnan tilikauden tulos tulee olemaan vuonna 2023 arviolta noin -2,11 ja talousarviovuonna 2024 noin -1,99 miljoonaa euroa alijäämäinen. Taloussuunnitelmaa 2024-2026 laadittaessa on huomioitava, että kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Vuoden 2023 tulosennusteen ja talousarvion 2024 alijäämät huomioiden talouden sopeuttamistoimet on käynnistettävä viivytyksettä, sillä haasteiden mittaluokka on kunnan kokoon nähden merkittävä. Taloussuunnitelma 2024-2026 on laadittu siten, että konsernitaseeseen kertyvät alijäämät tulevat katetuksi taloussuunnitelmakauden lopuksi. Taloussuunnitelmavuosille mallinnetuin vielä yksilöimättömät sopeuttamistoimet tulevat sisältämään mm. veronkorotuksia, palvelurakenteen muutoksia ja omaisuuserien realisoimista. Talousarvioon on budjetoitu 10.000 euron määräraha sopeuttamisen ulkopuoliseen asiantuntijatukeen. Keväällä 2024 laadittava sopeuttamissuunnitelma tulee tarkasteltavaksi vaihtoehtona kuntaliitokselle.

	TS 2025	TS 2026
10 Keskusvaalilautakunta		
Toimintakulut yhteensä	-17 592	
TOIMINTAKATE	-17 592	
12 Tarkastuslautakunta		
Toimintakulut yhteensä	-18 700	-19 221

TOIMINTAKATE	-18 700	-19 221
14 Kunnanvaltuusto		
Toimintakulut yhteensä	-50 600	-51 671
TOIMINTAKATE	-50 600	-51 671
16 Kunnanhallitus		
Toimintatuotot yhteensä	466 400	10 451 212
Toimintakulut yhteensä	-2 715 830	-2 804 222
TOIMINTAKATE	-2 249 430	7 646 990
40 Sivistys- ja hyvinvointi		
Toimintatuotot yhteensä	138 700	143 723
Toimintakulut yhteensä	-6 624 053	-6 358 031
TOIMINTAKATE	-6 485 353	-6 214 308
50 Kuntatekniikan lautakunta		
Toimintatuotot yhteensä	4 721 150	4 848 798
Toimintakulut yhteensä	-5 059 583	-5 239 242
TOIMINTAKATE	-338 433	-390 444
59 Lupajaosto		
Toimintakulut yhteensä	-120 000	-124 344
TOIMINTAKATE	-120 000	-124 344
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot yhteensä	5 326 250	15 443 733
Toimintakulut yhteensä	-14 606 358	-14 596 731
TOIMINTAKATE	-9 280 108	847 002
Verotulot	7 970 000	8 666 000
Valtionosuudet	1 747 000	1 463 100
Rahoitustuotot ja -kulut	-383 000	-383 000
VUOSIKATE	53 892	10 593 102
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-1 503 200	-1 557 616
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 449 308	9 035 486

Verotulot ja valtionosuudet

Virolahden kunnanvaltuusto on päättänyt 13.11.2023, että Virolahden kunnallis- ja kiinteistövero prosentit vuodelle 2024 ovat seuraavat:

	v. 2023	v. 2024
Kunnallisveroprosentit	8,86	9,90
Kiinteistöveroprosentit		
-Yleinen kiinteistövero (sis. maapohjan v. 2024)	1,25	1,30
-Vakituisen asunnon kiinteistövero	0,50	0,50
-Muun rakennuksen kiinteistövero	1,15	1,20

-Voimalaitoksen kiinteistövero	2,80	3,10
-Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero	0,00	0,00

Budjetoidut verotulokertymät perustuvat kunnanvaltuuston päättämiin veroprosentteihin sekä Kuntaliiton verotulojen lokakuun 2023 ennustekehikkoon. Alla on esitetty eri verojen verotulokertymän vertailu talousarvion 2023 ja 2024 kesken. Vertailu on tehty vuoden 2023 alkuperäiseen talousarvioon. Suuret muutokset johtuvat sote-uudistuksesta ja kunnilta valtiolle siirtyvästä verotulorahoituksesta:

Vuosille 2023-2024 budjetoitujen verojen vertailu	TA2023	TA2024	Muutos (€)	Muutos (%)
Kunnallisvero	4 780 000 €	4 992 000 €	212 000 €	4,4 %
Yhteisövero	847 000 €	582 000 €	-265 000 €	- 3,1 %
Kiinteistövero	1 519 000 €	1 668 000 €	149 000 €	9,8 %
Yhteensä	7 146 000 €	7 242 000 €	96 000 €	1,3 %

Kuntaliiton lokakuun 2023 kuntien verotulojen ennustekehikon mukaan verotulot vuonna 2023 tulevat toteutumaan 67 000 euroa budjetoitua paremmin.

Valtionosuudet 2024

Valtionosuudet on varattu talousarvioon Valtionvarainministeriön marraskuun ennakkolaskelman mukaisesti. Ennakkolaskelman tiedot löytyvät mm. Kuntaliiton nettisivuilta.⁷ Pyöritys on tehty Kaakon kaksikon talousarvio-ohjeistuksen mukaan 100 euron tarkkuudella.

Vuosille 2023-2024 budjetoitujen valtionosuuksien vertailu	TA2023	TA2024	Muutos (€)	Muutos (%)
Peruspalveluiden VO	699 800 €	127 100	-572 700	-81,8 %
Verotuloihin perustuva VO	896 700 €	1 085 000	188 300	21,0 %
Muu opetus- ja kulttuuritoimen VO	-40 800 €	62 000	102 800	252,0 %
Veromenetyksen kompensatio	626 200 €	632 500	6 300	1,0 %
Yhteensä	2 181 900 €	1 906 600 €	-275 300 €	-12,6 %

Lopulliset valtionosuudet tarkentuvat vuoden vaihteessa kunnalle toimitettavien vuoden 2024 valtionosuuspäätöksien myötä.

Käyttötalous ja tuloslaskelma

Talousarvion käyttötalousosaan merkityt toimintatuotot vuodelle 2024 ovat 7,68 M€ ja 5,9 % pienemmät kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna. Toimintakulujen (16,84 M€) on arvioitu laskevan noin 5,56 % eli 0,93 miljoonaa euroa suhteessa vuoden 2023 talousarvioon. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnan toimintakulut ja rahoitus talousarvioissa 2023 ja 2024 eivät ole vertailukelpoisia suhteessa tilinpäätökseen 2022.

Talousarvion 2024 toimintatuloilla ja -menoilla toimintakate on 9,2 M€ euroa negatiivinen. Tuloslaskelman budjetoitu vuosikate ennen poistoja on 488 015 euroa negatiivinen.

⁷ Kuntaliitto, Valtionosuudet 2023: <https://www.kuntaliitto.fi/talous/valtionosuudet/valtionosuuslaskelmat>

mutta noin 90 000 euroa vuoden 2023 talousarviota parempi. Tilikauden tulos poistojen jälkeen on 1,99 M€ alijäämäinen.

Rahoituslaskelma ja lainamäärä

Vuoden 2024 talousarviossa vuosikate on 488 015 euroa negatiivinen, nettoinvestointimenot ovat 801 000 euroa ja pitkäaikaisten lainojen lyhennykset 400 000 euroa. Jotta kunnan maksuvalmius pidetään riittävällä tasolla, lisärahoitusta tarvitaan 1,7 M€, mikä toteutetaan joko nostamalla talousarviolainaa tai lyhytaikaisia kuntatodistuksia.

Vuoden 2023 lopussa emokunnan lainakannan arvioidaan olevan 23,0 miljoonaa euroa, josta lyhytaikaisia kuntatodistuksia on 21,0 miljoonaa euroa. Lainamäärän arvioivaan talousarviovuonna 2024 kasvavan yli 5 % ja vuoden 2024 lopussa lainamäärä tulee olemaan 24,3 M€. Osana talouden tervehdyttämisen toimenpiteitä on talousarviovuoden 2024 aikana tarpeen tarkastella emokunnan taserakennetta ja päivittää kunnan rahoituspolitiikkaa siten, että vieraan pääoman ehtoiseen rahoitukseen liittyvää korkoriskiä kyetään paremmin hallitsemaan pitkällä aikavälillä.

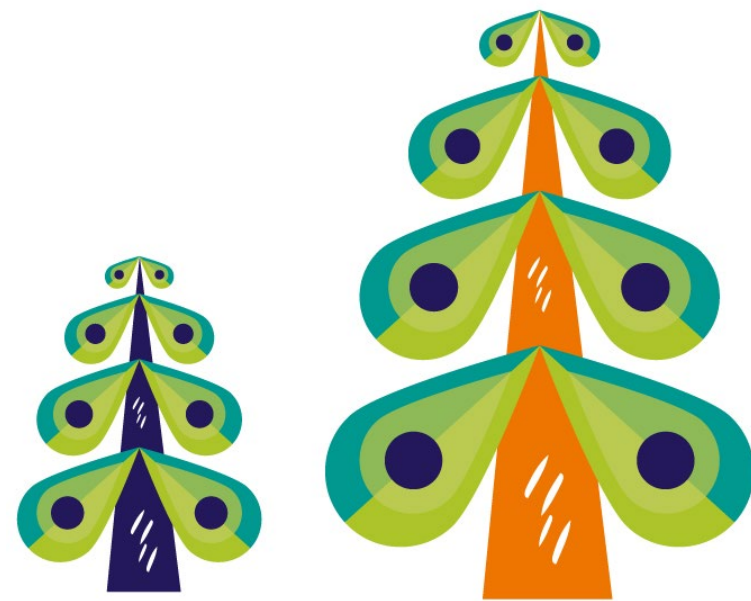

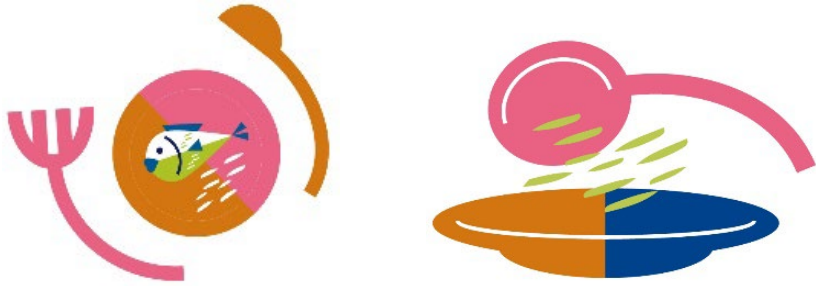
1.3 Virolahti -strategia

VIROLAHTI

Kuntastrategia 2024 →

Päivityksen tausta

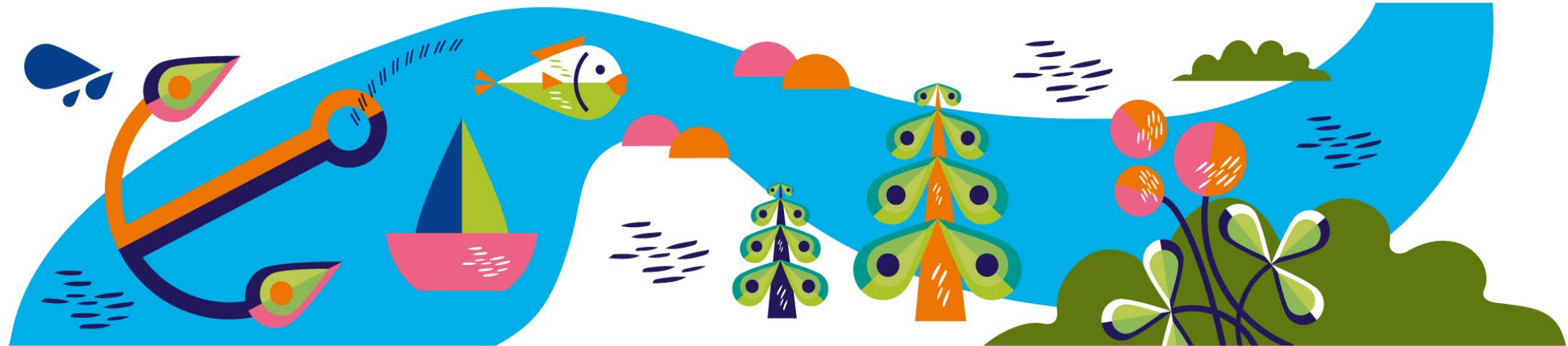

Virolahden kunnanvaltuusto päivitti strategiaa marraskuussa 2023, sillä edellinen kuntastrategia oli vanhentumassa ja kunnan toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Hyvinvointialueuudistus ja Venäjän aloittama laajamittainen hyökkäyssota vaikutuksineen ovat muuttaneet kunnan organisaatiota, taloutta ja elinkeinopoliittista ympäristöä pysyvästi.

Kunnan toiminta ja talous ovat epätasapainossa, eikä Miehikkälän kunnan kanssa päästy yhteisymmärrykseen Kaakon kaksikko -yhteistyön syventämisestä. Kaakon kaksikko -yhteistyö päättyy pääasiassa 1.8.2024 alkaen. Virolahden tulee organisoida palvelunsa ja toimintonsa Kaakon kaksikon jälkeen uudelleen. Yhtenä vaihtoehtona selvitetään myös kuntaliitosta Haminan kaupungin kanssa.

Strategiaa päivitettäessä on otettu huomioon toiminnan ja talouden mittava epätasapaino sekä pienen organisaation rajallinen toimintakyky sekä henkilöstön työhyvinvointi. Tärkeiden asioiden välillä on jouduttu tekemään karsintaa sekä valintoja, mikä on ohjannut päivitettävää kuntastrategiaa.

Muutos on myös mahdollisuus. Toiminnan uudelleenorganisoinnilla on mahdollista tuottaa entistä parempia palveluja kuntalaisille, yrityksille ja muulle kuntaorganisaatiolle. Vuonna 2025 päättyvän valtuustokauden

Asukas- ja asiakaslähtöisyys

Kaikessa toiminnassa arvostamme sekä kunnan asukkaiden että asiakkaidenkin tarpeita ja tavoitteita. Asukas- ja asiakaslähtöisyys koskee sekä asukkaille ja asiakkaille tarjottavia palveluita että organisaation

Suvaitsevaisuus, inhimillisyys ja tasa-arvo

Kaiken toimintamme perustana on inhimillisyys ja arvostaminen. Kuuntelemme mielipiteitä ja kohtelemme toisiamme tasa-arvoisesti ja oikeudenmukaisesti sekä ymmärrämme erilaisuutta.

Arvot

Tuloksellisuus ja vaikuttavuus

Toimimme jatkuvan parantamisen periaatteella. Tarkastelemme ja mittaamme toimintamme vaikuttavuutta johdonmukaisesti.

Kestävä kehitys

Arvioidessamme ja kehittäessä toimintaamme, otamme huomioon kestävän taloudenpidon rinnalla myös ekologisen ja sosiaalisen kestävyyden näkökulmat. Kestävän kehityksen periaatteiden huomioimisessa olennaista on myös historiallisen ja kulttuurisen perinnön vaaliminen sekä monikulttuurisuuden kunnioittaminen.

Visio

Viihtyisä, kehittyvä ja turvallinen maalaiskunta meren rannalla, joka tarjoaa asukkailleen hyvät

Painopisteet ja toimenpiteet

Strateginen painopiste	Toimenpide	1-6/	7-12/	1-6/	7-12/	1-6/	7-12/
		2024	2024	2025	2025	2026	2026
Talouden tervehdyttäminen <ul style="list-style-type: none"> Tasapainotamme kuntamme talouden ja toiminnan. Pidämme kuntalaisten verotuksen kohtuullisella tasolla. 	1. Palautamme toiminnan ja investointien rahavirran positiiviseksi taloussuunnitelmakaudella (2024-2026).						
	2. Taloussuunnitelmakauden (2024-2026) päätteeksi konsernitaseessa ei ole kertyneitä alijäämiä.						
	3. Tarkastelemme kuntaliitosvaihtoehdon Haminan kaupungin kanssa.						
Toimivat palvelut <ul style="list-style-type: none"> Turvaamme laadukkaat ja saavutettavat palvelut pitkällä aikavälillä. Pystymme pitämään ja rekrytoimaan osaavaa ja sitoutunutta henkilöstöä. 	1. Käymme tarvittavat yt-neuvottelut ja muodostamme toimivan ja tehokkaan henkilöstöorganisaation Kaakon kaksikon jälkeiselle ajalle.						
	2. Laadimme palveluiden pitkän aikavälin järjestämissuunnitelman.						
	3. Panostamme palveluissamme hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen siten, että kunnan HYTE-kerroin kasvaa vuosittain.						
Elinvoimainen Virolahti <ul style="list-style-type: none"> Hyödynnämme puhtaan siirtymän mahdollisuudet. Nostamme asuinympäristömme yleisilmettä. Olemme aktiivinen ja luotettava kumppani alueen ihmisille ja yrityksille. Rakennamme matkailua luontaisten vahvuksiemme ympärille. 	1. Ensimmäiselle aurinkovoimahankkeelle kunnan alueella on myönnetty rakennuslupa.						
	2. Päivitämme kiinteistösuunnitelman.						
	3. Teemme kuntalaisten ja yrittäjien kuuntelemisesta säännönmukaista ja mitattavaa.						
	4. Selvitämme Hurpun luontokeskushankkeen potentiaalin.						

1.4 Toiminnan organisointi

Virolahden kunta

Virolahden kunnan hallinnosta, edunvalvonnasta ja elinvoiman edistämisestä vastaa Virolahden kunnanvaltuusto ja -hallitus. Toimintaa ohjataan lainsäädännön ja johtosääntöjen mukaisesti. Virolahden valtuustossa on 21 valtuutettua ja kunnanhallituksessa on seitsemän valtuuston valitsemaa jäsentä/varajäsentä. Valtuusto valitsee hallituksen kahden tai neljän vuoden toimikaudeksi.

Kaakon kaksikko -vastuukuntamalli ja toiminnan organisointi

Miehikkälän ja Virolahden kunnat ovat tuottaneet palvelualueensa yhteiset kuntapalvelut vastuukuntamallilla. Kuntaparin yhteistyöstä on käytetty nimeä Kaakon kaksikko. Yhteistoimintasopimuksessa on määritelty kuntien keskinäiset uudistetut vastuualueet palvelujen tuottamiselle 1.1.2020 alkaen.

Kunnilla on ollut tehtävien hoitamista varten yhteiset lautakunnat ja jaostot, joissa on edustajat molemmista kunnista. Palvelujen hoitovastuu mallissa:

Miehikkälä (Kuntatekniikan lautakunta ja lupajaosto)

- Maankäytön ja rakentamisen palvelut, katujen ja ympäristön hoito sekä tilapalvelut.

Virolahti (Sivistys ja hyvinvointilautakunta sekä talous- ja henkilöstöhallinto)

- Varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus ja toisen asteen koulutus sekä vapaa-ajan ja hyvinvoinnin palvelut. Lisäksi koulukuljetukset ja joukkoliikenne.
- Talous- ja henkilöstöhallinnon ja toimialariippumattomat tietohallinnon palvelut.

ORGANISAATIO

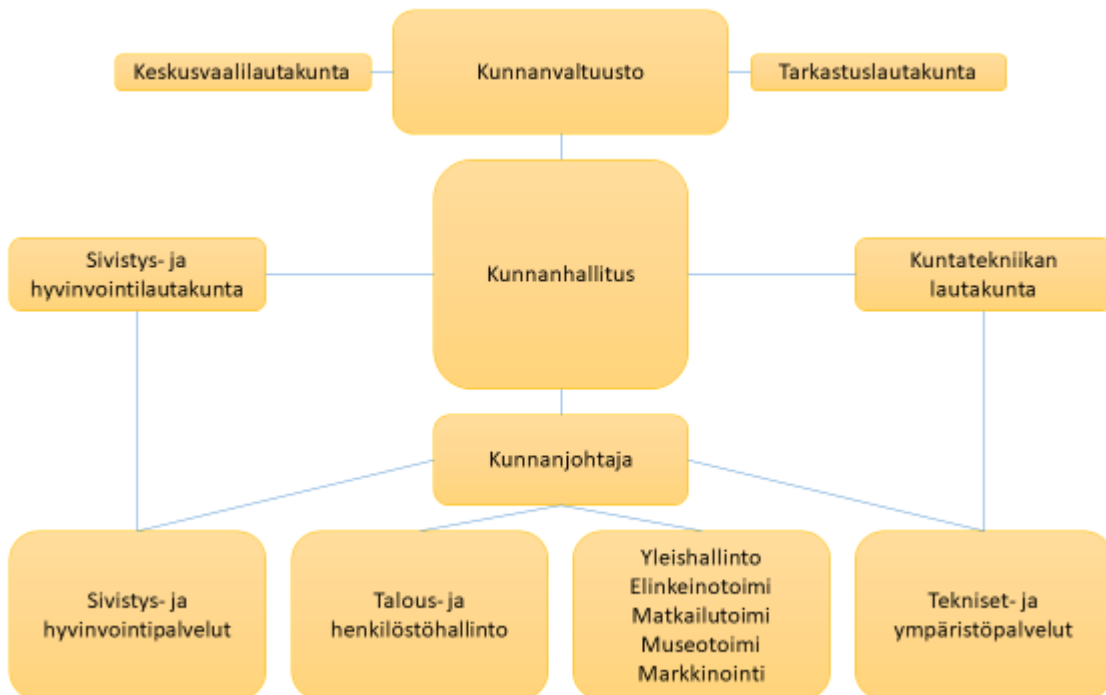
1.1.2020 alkaen

Virolahden ja Miehikkälän kunnanvaltuustojen yhtäpitävillä päätöksillä Kaakon kaksikko -yhteistyö päättyy kuntatekniikan lautakunnan ja lupajaoston alaisten toimintojen sekä sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisten toimintojen osalta päivämäärään 31.7.2024. Molemmat kunnat tuottavat siten 1.8.2024 alkaen kaikki edellä mainitut toiminnot itse.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut jatkuvat Kaakon kaksikko -yhteistoimintasopimuksen mukaisina vuoden 2024 loppuun asti.

Virolahden organisaatio 1.8.2024 alkaen (alustava):

Lopullinen organisaatiomalli, johtamisrakenne, tehtävänkuvat jne. määritellään kevään 2024 aikana.

Talousarvion laadinta Kaakon kaksikossa

Kunnat budjetoivat itsenäisesti yleishallintonsa sekä hoitamiensa yhteisten toimialojen kaikki tulot ja menot siltä osin kuin yhteistoimintasopimuksen mukaisesti vastaavat palvelutuotannosta Kaakon Kaksikossa. Kaakon kaksikon yhteistyö purkautuu sivistys- ja hyvinvointitoimialalla sekä kuntatekniikan toimialalla 1.8.2024. Talous- ja henkilöstöhallinnon osalta yhteistyö jatkuu nykyisellä yhteistoimintasopimuksella 31.12.2024 asti.

Tuloiksi budjetoidaan myös maksusuudet palvelun vastaanottavalta kunnalta. Miehikkälä budjetoit menoiksi sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisten tehtävien sekä talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien maksusuudet Virolahdelle. Vastaavasti Virolahti budjetoit menoiksi kuntatekniikan lautakunnan alaisten tehtävien maksusuudet Miehikkälälle.

Kaakon kaksikon yhteistoiminnassa kustannustenjakoperiaatteista on sovittu seuraavasti: milloin muuta kustannustenjakoperustetta ei ole, kustannukset jaetaan kuntien kesken

edellisen tilinpäätöksen virallisten asukaslukujen suhteessa. Viime vuoden tilinpäätöshetkellä (31.12.2022) Miehikkälän kunnan asukasluku oli 1 791 ja Virolahden kunnan 2 985⁸. Kustannukset jaetaan täten suhteessa Miehikkälä 37,5 % ja Virolahti 62,5 %.

Investointiehdotukset (yli 10 000 €:n hankinnat) esitetään ja perustellaan hankekohtaisesti. Investointi merkitään sen kunnan talousarvioon, joka on pääasiallinen käyttäjä. Mikäli investointia esitetään molempien kuntien käyttöön, on molempien kuntien hyväksyttävä osuutensa.

Muu alueellinen yhteistoiminta

Alueen ympäristönsuojelu- ja maaseutupalveluita hallinnoi Haminan kaupunki, jätehuoltopalveluiden osalta kunta on osakkaana Kymenlaakson Jäte Oy:ssä ja elinkeinopalveluita tuottaa alueelle Cursor Oy.

Vuoden 2023 alusta sote-palvelut sekä pelastustoimi siirtyivät uuden hyvinvointialueen järjestämisvastuulle. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä Virolahti päätti myös hankkia in house -aseman Kymijoen Ravintopalvelut Oy:stä ja hankkia koulutoimen ja varhaiskasvatuksen ateriat osaomistamaltaan yhtiöltä.

---

⁸ Tilastokeskus: Väestörakenne https://statfin.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vaerak/statfin_vaerak_pxt_11re.px/table/tableViewLayout1/

1.5 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Tarkoitus ja toiminta

Kuntaliiton ohjeen mukaan sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää kunnan toiminnan laadukasta johtamista, riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa, mahdollisuuksien hyödyntämistä, toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuloksellista arviointia. Johdon vastuulla oleva riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus kunnan strategisten, toiminnan ja talouden tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä.

Kuntalain 12 luvussa säädetään hallintomenettelyistä ja sen 90 §:n mukaan hallintosäännössä on määrättävä hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta kunnassa. Hallintosäännön 9 ja 10 luvut käsittelevät ulkoista valvontaa ja sisäistä valvontaa sekä sisäistä tarkastusta. Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä:

1. Hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat.
2. Valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti.
3. Antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.
4. Vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten, että kunnan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan.
5. Hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinnan-, valvonnan-, johtamisen- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta.
6. Vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kunnan toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan.
7. Antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunnat vastaavat toimialoillaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanjohtaja sekä toimialojen ja tulosalueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Sisäisen valvonnan ohje

Sisäisen valvonnan toteuttamisesta on laadittu Kaakon kaksikon yhteinen Sisäisen valvonnan ohje. Sisäisen valvonnan yleisestä toteuttamisesta (Kohta 4.2.) todetaan seuraavaa:

"Sisäinen valvonta toteutetaan vertailemalla toimintayksiköiden ja niissä toimivien henkilöiden toiminnan tuloksia ja toimintatapaa säädettyihin lakeihin, kunnan toimintojen järjestämisestä annettuihin eri säännöksiin ja ohjeisiin, kuntaa sitoviin sopimuksiin, sekä varattuihin resursseihin ja toimintatavoitteisiin. Kunnan rahavarojen valvonta on järjestettävä aukottomasti.

Sisäiseen valvontaan liittyvä sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaa liittyen työvaiheiden, erillisten toimenpiteiden ja päätösten sekä varojen käytön valvontaa. Se on jokaisen esimiehen johtamisen perustehtävä. Tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikea-aikaisesti ja hyväksyttävällä tavalla sekä niihin osoitetuilla resursseilla. Sisäinen tarkkailu kuuluu luonnollisena osana palvelujen järjestämiseen. Esimies valvoo töiden suorittamista ja hankkii tietoja asetettujen tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi.

Sisäisessä valvonnassa tulee erityisesti kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

- päätösten ja sopimusten valmistelu on huolellista
- päätökset ja sopimukset on tehty perustellusti, laillisesti eikä toimivaltaa ole ylitetty
- päätösten käsittely, toimeenpano ja tiedoksianto on tehty oikein viivyttelämättä
- sopimuksia on valvottu tehokkaasti
- resurssien käyttö on asianmukaista ja tehokasta
- toimintariskit ovat hallinnassa, jotta asetetut tulostavoitteet on saavutettavissa
- henkilöstön toiminta on vastuullista ja hyvän hallintotavan mukaista
- kunnan tietojärjestelmien fyysinen turvallisuus on hoidettu."

Sisäisen valvonnan ohje on tullut voimaan 1.3.2010, minkä jälkeen hallintosääntö, hankintalaki, tehtävänimikkeet jne. ovat muuttuneet useaan otteeseen. Tavoitteena on päivittää sisäisen valvonnan ohje talousarviovuonna 2024 osana hallintosäännön uudistamista 1.8.2024 alkaen.

Seuranta

Talousarvion toteutumista seurataan kolmannesvuosittain osavuositarkastuksilla. Vuosittain henkilöstöraportoinnilla seurataan henkilöstön tilaa, osaamista ja toimenpiteitä työolosuhteiden ja työkyvyn ylläpitämiseksi. Osaksi tilinpäätöstä laadittavassa kunnanhallituksen toimintakertomuksessa annetaan tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

1.6 Kuntakonserni

Virolahden kunnan omistajapolitiikka

Kunnanvaltuusto määrittelee omistajapolitiikan ja hyväksyy konserniohjeen. Konserni tarkoittaa kahden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa yhdellä yhteisöllä (emoyhtiö) on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta muihin konserniin kuuluviin yhteisöihin (tytäryhteisöt).

Virolahden kunnalla on konsernisuhteen nojalla määräämisvalta kohdeyhteisöissä, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- kunnalla on enemmän kuin puolet kohdeyhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänen enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen tai siihen verrattavaan sääntöön tai muuhun sopimukseen
- kunnalla on oikeus nimittää tai erottaa enemmistö jäsenistä kohdeyhteisön hallituksessa tai siihen verrattavassa toimielimessä taikka toimielimessä, jolla on tämä oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin edellisessä kohdassa tarkoitettu äänen enemmistö.

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöistä saaman tiedonlaadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

Konserniohjauksen tavoitteena on liittää konserniin kuuluvat tytäryhteisöt osaksi kunnan johtamista. Samalla tavoitteena on toteuttaa kunnan visiota.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseen konsernitilinpäätös. Kuntalain 118 §:ssä erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn käynnistämisen arvioinnissa käytetyt tunnusluvut on ulotettu kuntakonserniin aiempien kuntaa koskeneiden tunnuslukujen sijaan. Näin ollen konsernitilinpäätös saa aiempaa merkittävästi enemmän painoarvoa. Myös konserniohjaukseen ja yksittäisten tytäryhtiöiden tilikauden aikaisen toiminnan raportointiin, seurantaan ja ohjaukseen on syytä kiinnittää aiempaa enemmän huomiota.

Konsernirakenteesta johtuen kunnan konserniohjauksen painopiste kohdistuu tytär- ja osakkuusyhtiöinä oleviin kiinteistöyhtiöihin. Konserniohjetta on päivitetty 2016 ja samassa yhteydessä on otettu käyttöön tietojenantolomake, jolla kiinteistöyhtiöt raportoivat olennaiset niiden taloutta ja toimintaa koskevat tiedot kolme kertaa vuodessa osavuositarkastusten ja toimintakertomuksen käsittelyn aikataulujen mukaisesti.

Virolahden kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin sekä antaa ohjeet kokouksissa kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallitus seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista.

Konserniohjauksesta säädetään hallintosäännön 4. luvussa.

Virolahden kuntakonserniin sisältyvät yhteisöt

Tytäryhteisöt

- Koy Virolahden Lehtokerttu
- Koy Virolahden Satakieli
- Koy Virolahden Vuokra-asunnot
- Koy Virolahden Linja-autoasema

Kuntayhtymät

- Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä, Ekami
- Kymenlaakson liitto

Osakkuusyhteisöt

- As Oy Timpermanni
- As Oy Satosuvanto
- As Oy Satovärri
- As Oy Virolahden Länsiviitta
- As Oy Virojoen Haukitie
- As Oy Virojoen Elopolku

2 TALOUSARVION SITOVUUSTASOT

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA 2024

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto				
	Sitovuus N/B	Netto	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Keskusvaalilautakunta				
Toimintakate	N	18	27	9
Tarkastuslautakunta				
Toimintakate	N	19	19	
Kunnanvaltuusto				
Toimintakate	N	50	50	
Kunnanhallitus				
Toimintakate	N	1 648	2 370	722
Sivistystoimi				
Toimintakate	N	6 828	9 091	2 263
Kuntatekniikan lautakunta				
Toimintakate	N	629	4 764	4 135
Lupajaosto				
Toimintakate	N	88	88	
Vesihuoltolaitos				
Vuosikate	N	-126	426	552
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	B			7 242
Valtionosuudet	B			1 907
Korkotulot	B			70
Muut rahoitustulot	B			250
Korkomenot	B		800	
Muut rahoitusmenot	B		3	
Satunnaiset erät	B			
INVESTOINTIOSA				
Investoinnit yhteensä	N*	801	920	119
RAHOITUSOSA				
Tulorahoituksen korjauserä				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	B			
Antolainasaamisten vähennykset	B			
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B		400	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N			1 700
Oman pääoman muutokset	B			
Vaikutus maksuvalmiuteen			11	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA			18 969	18 969

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Sitovuustaso käyttötalousoosassa on toimitelien siten, että toimintatulojen ja -menojen nettomäärä on sitova.

*) Investointien osalta sitovuustaso on määritelty hankekohtaisesti arvioiduksi nettomäärärahaksi.

3 KÄYTTÖTALOUSOSA KUNNAN TALOUSARVIOSSA

3.1 Yleishallinnon toimiala 10

Toimialan tehtävä/toiminta-ajatus

Yleishallinto vastaa Virolahden kansalaiskunnan hallintotoiminnasta, vaaleista, tilintarkastuksesta sekä elinkeinoelämän ja palvelutuotannon johtamisesta ja kehittämisestä. Lisäksi yleishallinto tuottaa tukipalvelut (talous-, henkilöstöhallinto ja tietohallinto) Virolahden ja Miehikkälän kunnille.

Kuntastrategian painopisteet yleishallinnossa

Yleishallinnon tehtävänä on varmistaa toimialarajat ylittävien strategisten hankkeiden toimeenpano. Samoin yleishallinto tukee kunnanvaltuuston tehtävää kuntastrategian määrittämissä.

Yleishallinnon toiminnassa korostuvat edunvalvonnalliset, sidosryhmäyhteistyöhön, kuntamarkkinointiin sekä elinkeinotoiminnan kehittämiseen liittyvät strategiset tavoitteet ja toimenpiteet.

Toimialajohtaja on kunnanjohtaja Otto Koskela

Keskusvaalilautakunta (toimielin 10)

Toimielimen tehtävä/toiminta-ajatus

Suomen perustuslain 14 § ja kuntalain 410/2015 4 luvun sekä vaalilain 714/1998 mukaiset viranomaistehtävät kunnassa. Perustuslaki velvoittaa julkisen vallan edistämään yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon.

Toimielimen esimies on keskusvaalilautakunnan sihteri Arja Salmi

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Toimielin	2022	2023	2024	
10 Keskusvaalilautakunta				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	7 017	0	0	0,00
Tuet ja avustukset	0	3 000	9 000	300,00
Toimintatuotot yhteensä	7 017	3 000	9 000	300,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-6 979	-5 900	-15 000	254,24
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-412	-400	-1 016	254,00
Muut henkilösivukulut	-77	0	-167	0,00
Palvelujen ostot	-1 890	-5 600	-11 200	200,00
Ostot tilikauden aika	-841	-2 300	-100	4,35
Muut toimintakulut	-487	0	-300	0,00
Toimintakulut yhteensä	-10 686	-14 200	-27 783	195,65

TOIMINTAKATE	-3 668	-11 200	-18 783	167,71
--------------	--------	---------	---------	--------

100 Vaalit

Tavoitteet

Keskusvaalilautakuntaa valmistelee syksystä 2023 alkaen vuoden 2024 vaaleja. Presidentinvaali toimitetaan 28.1.2024 ja mahdollinen toinen kierros 11.2.2024. Euro-parlamenttivaalit järjestetään 9.6.2024.

Mittarit

Äänestysaktiivisuus -% kunnassa vähintään vaalipiirin tasolla.

Kriittiset menestystekijät

Kuntalaisten äänestysaktiivisuuden mahdollistaminen vakailta äänestyspaikkajärjestelyillä ja vaalibussin käytöllä.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
100 Vaalit				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	7 017	0	0	0,00
Tuet ja avustukset	0	3 000	9 000	300,00
Toimintatuotot yhteensä	7 017	3 000	9 000	300,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-6 979	-5 900	-15 000	254,24
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-412	-400	-1 016	254,00
Muut henkilösivukulut	-77	0	-167	0,00
Palvelujen ostot	-1 890	-5 600	-11 200	200,00
Ostot tilikauden aikana	-841	-2 300	-100	4,35
Muut toimintakulut	-487	0	-300	0,00
Toimintakulut yhteensä	-10 686	-14 200	-27 783	195,65
TOIMINTAKATE	-3 668	-11 200	-18 783	167,71

Tarkastuslautakunta (toimielin 12)

Toimielimen tehtävä/toiminta-ajatus

Tilintarkastuslain 1141/2015 mukaiset tehtävät.

Toimielimen esimies on kunnanjohtaja Otto Koskela

110 Tarkastustoimi

Tavoitteet

Tarkastustoimen tavoitteet toteutetaan tarkastuslautakunnan työohjelman 2024 - 2025 mukaisesti. Talouden ja hallinnon tarkastuksia tehdään 10 kpl ja tarkastuslautakunnan kokouksia pidetään talousarviovuonna 2024 yhteensä viisi (7) kertaa.

Mittarit

Työohjelmien toteutuminen 100 % ja arviointikertomuksessa mainittujen toimialakoh-
taisten kriittisten kehittämisalueiden toimenpide-esitykset valtuustolle.

Kriittiset menestystekijät

Ulkoisen tarkastustoimen suunnitelmallisuus ja arvioinnin ohjaava vaikutus toiminnassa.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousar- vio	Vrt.ed.budj
Toimielin	2022	2023	2024	
12 Tarkastuslautakunta				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-3 560	-4 000	-4 000	100,00
Henkilösivukulut				
Palvelujen ostot	-10 719	-14 600	-14 500	99,32
Ostot tilikauden aika	-63	0	-100	0,00
Toimintakulut yhteensä	-14 342	-18 600	-18 600	100,00
TOIMINTAKATE	-14 342	-18 600	-18 600	100,00

Kunnanvaltuusto (toimielin 14)

Toimielimen tehtävä/toiminta-ajatus

Kuntalain 410/2015 4. luvun mukaisesti valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa lain 14 §:ssä säädettyihin tehtäviin.

Kuntalaki painottaa kunnanvaltuuston roolia kunnan strategisena johtajana, jossa on tärkeää tulevaisuuteen suuntautunut, kunnan toiminnan pitkäkätähtäimen tavoitteiden ja päämäärien hahmottaminen ja linjaaminen.

Kuntastrategia on päivitetty Virolahden kunnanvaltuustossa 13.11.2023.

Toimielimen esimies on kunnanjohtaja Otto Koskela

120 Kunnanvaltuusto

Tavoitteet

- Kuntastrategian tavoitteiden asettaminen talouden tervehdyttäminen, toimivien palveluiden ja elinvoimaisen Virolahden turvaaminen
- Kuntalain velvoitteisiin vastaaminen hyvän hallintotavan mukaisesti.

Mittarit

- Päätäjien osallistumisaktiivisuus kokouksiin 100 %
- Kuntastrategian osatavoitteiden toteutuminen odotusten mukaisesti vuonna 2024.

Kriittiset menestystekijät

- Selkeä yhteinen visio
- Kuntastrategian mukaiset ja johdonmukaiset päätökset.

Kunnanvaltuuston budjettiin on varattu 10.000 euron määräraha Haminan kaupungin kanssa toteutettavaa kuntaliitosselvitystä varten.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Toimielin	2022	2023	2024	
14 Kunnanvaltuusto				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-19 121	-16 500	-20 000	121,21
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-702	0	0	0,00
Muut henkilösivukulut	-91	0	0	0,00
Palvelujen ostot	-16 275	-15 100	-30 500	201,99
Ostot tilikauden aika	-1 962	-1 700	-100	5,88
Toimintakulut yhteensä	-38 151	-33 300	-50 600	151,95
TOIMINTAKATE	-38 151	-33 300	-50 600	151,95

Kunnanhallitus (toimielin 16)

Toimielimen tehtävä/toiminta-ajatus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta, valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, laillisuuden valvonnasta ja täytäntöönpanosta.

Kunnanhallitus linjaa työllisyys- ja elinkeinopolitiikkaa, maankäytön suunnittelua, maa- ja asuntopolitiikkaa sekä koordinoi maankäytön, asumisen, liikenteen ja palveluiden pitkän aikavälin toteutusta sekä investointeja. Kunnanhallitus vastaa asema- ja yleiskaavoitusten valmistelusta.

Lisäksi kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, niiden täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Virolahden ja Miehikkälän kunnanhallitusten alainen henkilöstöjaosto vastaa kuntien henkilöstöpolitiikasta 31.7.2024 asti.

Kaakon kaksikon palveluohjaustyöryhmä valmistelee kunnanhallituksille kuntalain 8. luvun mukaiset palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvät asiat 31.7.2024 asti.

Toimielimen esimiehet eri tulosalueilla ovat kunnanjohtaja Otto Koskela, hallintojohtaja Sanna Lahti ja matkailupäällikkö Anu-Leena Lintunen.

130 Keskushallinto

Tulosalueen esimies on kunnanjohtaja Otto Koskela.

Tehtävä

Kunnanvaltuuston, -hallituksen sekä palveluohjaustyöryhmän kokousten valmistelut, asiansi- anhallinnan tehtävät sekä koordinointi, kunnanviraston asiakaspalvelun sekä sisäisten toimistopalveluiden järjestäminen. Lisäksi keskushallinto huolehtii Virolahden vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä.

Tavoitteet

- Asiakaspalvelutilanteet hoidetaan hyvin (kuntastrategian tavoite)
- Kunnanhallituksen - ja valtuuston päätöksenteon hyvän hallinnontavan mukaisuus ja laillisuus
- Asianhallinnan tekniset ratkaisut palvelevat asioiden sujuvaa hoitamista

Mittarit

- Ei valituksia tai oikaisuvaatimuksia hallituksen/valtuuston päätösasioissa
- Valituksia asiakaspalvelusta 0 kpl/vuosi

Kriittiset menestystekijät

- Kuntaorganisaation hallittu johtaminen ja lainmukaiset hallintomenettelyt.

Huomioitavat erät talousarviossa:

- Kustannuspaikat kunnanhallitus, yleishallinto, hankintatoimi, vanhusneuvosto, palveluohjaustyöryhmä, löytöeläintöiminta ja kotouttamispalvelut kuuluvat keskushallinnon alaisuuteen.
- Suurin yksittäinen kuluerä keskushallinnossa on henkilöstökulut noin 440.000 €, mistä eläkemenoperusteiset KuEl-maksut ovat noin 200.000 euroa.
- Yhteistoimintaosuuksiin on varattu määrärahat hallintoyhteistyöpalveluista ja jäsenmaksut kuntayhtymille, mm. Suomen kuntaliitolle ja Kymenlaakson kauppakamarille.
- Hallintoa, taloutta ja kuntapalveluja koskevien palvelujen ostoihin on varattu määrärahat mm. asiantuntija ja konsulttipalveluihin ja laskenta- ja kirjanpito palveluihin sekä ICT-kuluihin.
- Järjestelmämuutoksiin (mm. Dynasty 10 eriyttäminen) ei ole varattu erillistä määrärahaa.
- Kunnan talouden sopeuttamistukeen varataan 10.000 euroa.
- Hankintatoimen palveluostoihin Sarastia Oy:ltä varataan 20 000 €
- Leasing vuokrat nousevat vaihdetun kopiokoneen ja postimaksukoneen johdosta.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
130 Keskushallinto				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	13 739	1 000	200	20,00
Toimintatuotot yhteensä	13 739	1 000	200	20,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-205 333	-216 800	-207 500	95,71
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-392 854	-216 400	-227 410	105,09
Muut henkilösivukulut	-4 696	-6 200	-4 531	73,08
Palvelujen ostot	-234 926	-221 600	-192 017	86,65
Ostot tilikauden aikana	-7 846	-8 800	-8 300	94,32
Avustukset	-28 000	-22 000	-20 000	90,91
Muut toimintakulut	-58 717	-84 500	-94 650	112,01
Toimintakulut yhteensä	-932 372	-776 300	-754 408	97,18
TOIMINTAKATE	-918 634	-775 300	-754 208	97,28

135 Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalvelujen kustannuspaikat ovat
1365 Työllisyyspalvelut ja
1366 Työmarkkinatuen kuntaosuus.

Pitkäaikaistyöttömien palkkausmääräraha on kaikkien toimialojen kohdalta keskitetty yleishallinnolle. Valtio korvaa pitkäaikaistyöttömien palkkauksesta 50 %, joka näkyy avustustulona.

Työmarkkinatuen kuntaosuus on aiemmin sisällytynyt sote-menoihin. Arvioitu ns. sakko-maksu palkkaamatta jäävistä pitkäaikaistyöttömistä (yli 400 päivää työttömänä olleet) on vuodessa 250 000 €, mikä on arvioitu vuoden 2023 heinäkuun toteuman mukaan. Arvio vuodelle 2024 pitää sisällään suurehkon riskin negatiiviseen suuntaan.

Työllisyyspalveluiden kustannuspaikalle (1365) on varattu 15.000 euron määräraha Kotkan kaupungille maksettaviin TE24 -uudistuksen valmistelukustannuksiin vuodelle 2024.

Budjettiyehtö

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
135 Työllisyyspalvelut				
TOIMINTATUOTOT				
Tuet ja avustukset		66 500	60 000	90,23
Toimintatuotot yhteensä		66 500	60 000	90,23
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot		-132 500	-120 000	90,57
Henkilösivukulut				
Eläkekulut		-22 700	-20 316	89,50
Muut henkilösivukulut		-4 600	-3 336	72,52
Palvelujen ostot		0	-15 000	0,00
Avustukset		-320 000	-250 000	78,13
Toimintakulut yhteensä		-479 800	-408 652	85,17
TOIMINTAKATE		-413 300	-348 652	84,36

140 Maaseutuhallinto

Tulosalueen esimies on kunnanjohtaja Otto Koskela

Tehtävä

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2020).

Tavoitteet ja mittarit

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen palveluista vastaa Haminan kaupunki, joka myös asettaa tulosalueen tavoitteet. Virolahden kunta maksaa vuosittaisen maksuosuuden maaseutupalvelujen kustannuksista.

Talousarvion loppusumma on pysynyt hyvin samanlaisena, mutta kuntakohtaisia eroja tulee pienessä määrin tukikelpoisen viljelypinta-alan vaihteluista johtuen.

Kriittiset menestystekijät

- Maaseutupalvelujen saavutettavuus alueellisella yhteistoimintamenettelyllä.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
140 Maaseutupalvelut				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Henkilösivukulut				
Palvelujen ostot	-76 809	-81 100	-82 300	101,48
Toimintakulut yhteensä	-76 809	-81 100	-82 300	101,48
TOIMINTAKATE	-76 809	-81 100	-82 300	101,48

160 Elinkeino- ja matkailutoimi

Tulosalueen esimies on kunnanjohtaja Otto Koskela. Matkailupalveluista vastaa matkailupäällikkö Anu-Leena Lintunen.

Tehtävät

Elinkeinotoimen tehtävänä on kunnan yritystoiminnan edistäminen ja työpaikkojen lisääminen alueella sekä yritysneuvonnan järjestäminen.

Matkailutoimen tehtävänä on edistää matkailupalvelujen syntymistä ja edesauttaa matkailuyrittäjien toimintamahdollisuuksia kunnassa. Matkailu koordinoi matkailu- ja kunta-markkinointia kunnassa.

Tavoitteet

Elinkeinotoimen tavoitteet:

- Hurpun luontokeskuksen matkailullisen ja kaupallisen potentiaalin selvittäminen
- Teemme yrittäjien tapaamisista säännönmukaista ja mitattavaa.
- Edistämme osaltamme aurinkovoimahankkeen toteutumista Yläpään alueelle. Tavoitteena päättää kaavasta vuonna 2024.

Elinkeinotoimen keskeisimmät yhteistoimintaosuudet (4460) vuodelle 2023:

- Elinkeinopalvelut Cursor Oy 90.000 €
- Asiantuntijapalvelut 5.000 €
- Kaakon Golf 2.000 €
- Kaakon Elokuvakomission erillisrahoitus 3.500 €
- Kymenlaakson liiton jäsenmaksuosuus 34.000 €
- Sepra ry:n maaseudun kehittäminen 12.000 €
- Hurpun luontokeskuksen selvityshanke 20.000 €

Matkailutoimen tavoitteet:

Alueellista matkailuyhteistyötä ja yhteishankkeita jatketaan Cursor Oy:n kanssa. Arktika-päivät toteutetaan yhdessä lintu- ja luontoasiantuntijoiden sekä eri yhdistysten ja yritysten kanssa. Klamilan sataman matkailupalveluita kehitetään, sataman yrittäjien, yhdistysten sekä Cursor Oy:n kanssa.

”Virolahti – aitoja luonnon elämyksiä, historian havinaa ja rajan sykkettä”

Valmistaudutaan osallistumaan Virolahden matkailun kehittämisen kannalta tärkeisiin EU- rahoitettaviin hankkeisiin tai muihin matkailun kehittämistoimenpiteisiin. Pitkäjänteistä alueellista markkinointi- ja matkailun kehittämistyötä tehdään Cursor Oy:n kanssa tiiviissä yhteistyössä. Varaudutaan käyttämään resursseja kunnan päätapahtumien markkinointiin sekä järjestelyihin. Suunnataan matkailumarkkinointi vahvasti digi- ja somekanaviin. Huomioidaan kotimaanmatkailun ja luontomatkailun nouseva trendi kaikessa toiminnassa. Jatketaan sähköisen kauppapaikan lanseeraamista yrityksille.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittarit	TA 2022	Tot 2022	TA2024
	Matkailun laatu ja monipuolisuus			
	- kehittämishankkeet kpl/v (osallisuus)	5 kpl	7 kpl	5 kpl
	Omat matkailupalvelumäärät			
	- asiakasmäärät museokohteissa/v	12 000	11 664	11 000
Taloudelliset tavoitteet				
	Käyttömenot(netto)/asukas			
	-matkailutoimi (hallinto ja hankekulut, ulkoiset)	29,00	20,00	22,00
	- museokohteet (ulkoiset)	28,00	31,6	29,00

Kriittiset menestystekijät

- Matkailuelinkeinon kehittyminen ja asiakasmäärien kasvu

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
160 Elinkeino- ja matkailu-toimi				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	591	3 500	15 500	442,86
Tuet ja avustukset	41 149	0	0	0,00
Muut toimintatuotot	3 318	0	0	0,00
Toimintatuotot yhteensä	45 058	3 500	15 500	442,86
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-120 222	-48 900	-56 500	115,54
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-20 618	-8 400	-9 565	113,87
Muut henkilösivukulut	-3 854	-1 600	-1 570	98,13
Palvelujen ostot	-261 195	-247 700	-266 400	107,55
Ostot tilikauden aikana	-11 467	-14 900	-12 300	82,55
Muut toimintakulut	-977	-200	-3 300	1 650,00
Toimintakulut yhteensä	-418 334	-321 700	-349 635	108,68
TOIMINTAKATE	-373 276	-318 200	-334 135	105,01

170 Museotoimi

Tulosalueen esimies on matkailupäällikkö Anu-Leena Lintunen

Tehtävät

Museotoimi hoitaa museolain 314/2019 mukaiset tehtävät. Virolahdella on kotiseutumuseo Pyterlahdessa ja Bunkkerimuseoalue Ala-Pihlajassa. Museot eivät kuulu valtiosuuden piiriin.

Museotoimen tehtävänä on virolahtelaisen kotiseutuidentiteetin vahvistaminen, perinneaineiston ylläpito ja esittely sekä Bunkkerimuseoalueen ja Green Belt -keskuksen matkailu- ja opaspalveluiden ylläpito ja kehittäminen.

Tavoitteet

Pidetään museokohteet sekä Green Belt -keskus avoinna asiakkaille osa-aikaisesti toukuussa ja syyskuussa sekä kokoaikaisesti kesä-elokuussa. Kehitetään keskuksen palveluverkostoa. Tilauksesta museoalue on avoinna ympärivuoden. Suunnitellaan uusia ympyrä- ja pyöräilyreittejä museoalueen ympäristöön. Varaudutaan hoitamaan opaspalvelut ja kahvilapalvelut tapahtuma-avustajan koordinoimana. Kesätyöntekijät palkataan yhteistyössä vapaa-aikatoimen ja 4H:n kanssa. Bunkkerimuseon kahvilan toiminta pyritään saamaan yrittäjä/oppilaitosvetoiseksi. Korjataan piha-alueen yhdyshaudat yhteistyössä Reserviläisjärjestöjen kanssa.

Mittarit

Tiedot ilmenevät matkailutoimen taulukosta.

Kriittiset menestystekijät

Museotoimi on osa matkailutoimen palvelutuotantoa.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
170 Museotoimi				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	17 146	13 500	15 000	111,11
Tuet ja avustukset	4 437	0	0	0,00
Muut toimintatuotot	14 479	14 000	14 100	100,71
Toimintatuotot yhteensä	36 062	27 500	29 100	105,82
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-57 461	-61 600	-60 045	97,48
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-8 905	-10 600	-10 166	95,91
Muut henkilösivukulut	-1 698	-2 000	-1 670	83,50
Palvelujen ostot	-23 065	-23 500	-19 000	80,85
Ostot tilikauden aikana	-20 360	-20 000	-20 400	102,00
Muut toimintakulut	-58 800	-48 600	-46 000	94,65
Toimintakulut yhteensä	-170 290	-166 300	-157 281	94,58
TOIMINTAKATE	-134 228	-138 800	-128 181	92,35

200 Taloushallinto

Miehikkälä ja Virolahti ovat tehneet vuodesta 2008 asti palveluyhteistyötä ja tuottaneet osan kuntalaisten palveluista ja organisaatioiden tukipalveluista ns. vastuukuntamallilla. Vuonna 2024 Virolahti tuottaa taloushallinnon palvelut ja toimialariippumattomat tietohallinnon palvelut Virolahdelle ja Miehkälälle. Taloushallinnon tulosalue muodostuu kustannuspaikoista Taloushallinto (2000) ja Tietohallinto (2020). Kustannukset jaetaan Kaakon kaksikon kuntien viimeisimmän vahvistetun asukasluvun suhteessa lukuun ottamatta ICT-palveluiden kustannuksia, jotka jaetaan kuntien kesken puoliksi. Taloushallinnolle kohdistettavia sisäisiä vuokria ei vyörytetä hallintokuntien yli. Tulosalueen esihenkilö on hallintojohtaja Sanna Lahti.

Tehtävä

Taloushallinnon tulosalueen tehtävänä on huolehtia Kaakon kaksikon kuntien taloussuunnittelusta ja -seurannasta, talousraportoinnista, kirjanpidosta, ostolaskujen käsitteystä sekä maksuliikenteestä. Taloushallinto tuottaa lakisääteisten tehtäviensä ja lakisääteisen talousraportoinnin lisäksi kuntapäätäjien ja johdon päätöksenteon tueksi ajantasaista informaatiota tulosalueiden ja kustannuspaikkojen taloudellisesta tilanteesta. Taloushallinnon tulosalue vastaa lisäksi Kaakon kaksikon organisaatioiden toimialariippumattomien ICT-palveluiden koordinoinnista sekä sopimuksista. Tietohallinnon palvelut Kaakon Kaksikolle tuottaa Kaakkois-Suomen Tieto Oy

Tavoitteet

Virolahden päivitetyn kuntastrategian yksi strategisista painopisteistä on toimivat palvelut. Talous- ja tietohallinnon tehtävänä tuottaa sisäistä palvelua ja toimivat taloushallinnon palvelut molemmille Kaakon kaksikon kunnille. Onnistumisen edellytyksenä ovat toimivat järjestelmät sekä osaava sitoutunut henkilöstö.

Mittarit

- Ajantasainen raportointi ja oikea-aikainen päätöksentekoa tukevan informaation tuottaminen
- Järjestelmien toimivuus
- Henkilöstön saatavuuden turvaaminen ja osaamisen kehittäminen

Kriittiset menestystekijät

- Henkilöstön osaaminen sekä oikea henkilöstömitoitus.
  - Kaakon kaksikko –yhteistoiminnan purkautuminen tilikauden 2024 aikana tuottanut lisätyötä mm. suunnitteluun ja raportoinnin kehittämiseen
  - Henkilömitoitus on hyvin pieni suhteessa tehtäviin ja tavoitteisiin.
- Ajantasaiset ja tarkoituksenmukaiset taloushallinnon työkalut ja järjestelmät.
  - Prosessien tarkastelu niin, että palvelut kyetään tuottamaan keskeytyksettä myös muutostilanteissa.

Yleistä

Virolahden kunnan vuoden 2024 talousarviossa taloushallinnon menot muodostuvat palvelut järjestävän kunnan hallintojohtajan, taloussuunnittelijan ja laskentasihteerin henkilöstömenoista (132 900 €), taloushallinnon järjestelmäkustannuksista (94 200€), sisäisistä vuokrista (9 100 €) sekä muista kustannuksista (5 300 €).

Tietohallinnon menot koostuvat Kaakon kaksikon yhteisten palvelinten kustannuksista (41 000 €). Henkilöstön työasemien ylläpitokustannukset kohdistetaan ulkoisina toimintamenoina suoraan käyttäjien kustannuspaikoille.

Myyntituottoihin vuodelle 2024 on budjetoitu maksuosuus Miehikkälältä 119 400 euroa.

Budjettiyhteenvedo

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
200 Taloushallinto				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	271 310,45	255 600	282 478	110,5
Muut toimintatuotot	-27,59			
Toimintatuotot yhteensä	271 282,86	255 600	282 478	110,5
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-105 383,53	-103 600	-111 000	107,1
Henkilöstökorvaukset	2 489,21			
Eläkekulut	-17 454,20	-17 800	-18 792	105,6
Muut henkilösivukulut	-3 184,28	-3 400	-3 086	90,8
Palvelujen ostot	-135 131,20	-118 900	-138 000	116,1
Ostot tilikauden aikana	-511,84	-1 400	-1 200	85,7
Muut toimintakulut	-12 107,02	-10 500	-10 400	99,0
Toimintakulut yhteensä	-271 282,86	-255 600	-282 478	110,5

220 Henkilöstöhallinto

Miehikkälä ja Virolahti ovat tehneet vuodesta 2008 asti palveluyhteistyötä ja tuottaneet osan kuntalaisten palveluista ja organisaation tukipalveluista ns. vastuukuntamallilla. Vuonna 2024 Virolahden järjestämisvastuulla on henkilöstöhallinnon palveluiden tuottaminen, ja henkilöstöhallinnon tulosalue tuottaa yhteistyösopimuksen mukaisesti kaikki henkilöstöhallinnon palvelut sekä Miehikkälän että Virolahden kunnille. Tulosalueen esihenkilö on hallintojohtaja Sanna Lahti.

Henkilöstöhallinnon tulosalue muodostuu kustannuspaikoista Henkilöstöhallinto (2200), Henkilöstöjaosto (2201) ja Henkilöstöpalvelut (2300). Kustannukset jaetaan Kaakon kaksikon kuntien kesken viimeisimmän vahvistetun asukasluvun suhteessa lukuun ottamatta tulosalueen ICT-palveluiden kustannuksia sekä Kaakon kaksikon yhteisen henkilöstöjaoston luottamushenkilöiden kokouspalkkioita, jotka jaetaan kuntien kesken puoliksi.

Tehtävät

Henkilöstöhallinnon tehtäviin kuuluu henkilöstön ja luottamushenkilöiden henkilöstöasioiden hoitaminen sekä henkilöstöpolitiikan linjausten valmistelu ja toteuttaminen. Tulokellisuuden edistämiseen pyritään työtyytyväisyyden ja -hyvinvoinnin kehittämisellä sekä oikeudenmukaisella palkitsemisella. Tulosalueen esihenkilö toimii myös Kaakon kaksikon työsuojelupäällikkönä ja esittelijänä Kaakon kaksikon henkilöstöjaostossa ja Kaakon Kaksikon yhteistyötoimikunnassa.

Henkilöstöhallinnon tulosalueella keskeistä osaamisaluetta on mm. palkkahallinnon ja palvelussuhdeasioiden hoitaminen ja neuvonta, työnantajan ja henkilöstön väliset yhteistoiminta-asiat sekä virka- ja työehtosopimukseen liittyvät paikallisneuvottelut. Palkanlaskentapalvelut hankitaan keskeisiltä osin 1.1.2024 alkaen Haminan kaupungilta. Henkilöstöhallinto koordinoi myös työterveyshuollon kanssa tehtävää yhteistyötä sekä henkilöstön tyhy- ja tyky-toimintaa, ja valmistelee Kaakon kaksikon henkilöstön yhteiset koulutustilaisuudet. Henkilöstöhallinto koostaa koko organisaatiota koskevia henkilöstösuunnitelmia (mm. koulutussuunnitelma) ja laatii vuosittain henkilöstöraportin.

Tavoitteet

Henkilöstöhallinnon ja henkilöstöpalveluiden tehtävänä on tuottaa sisäisenä tukipalveluna toimivat henkilöstöhallinnon palvelut Kaakon kaksikon organisaatioille. Kunnanhallitusten ohjaaman henkilöstöjaoston tehtävänä on linjata henkilöstöjohtamiseen liittyviä periaatteita. Henkilöstöhallinnon onnistumisen edellytyksenä ovat palvelutoimintaa tukevat toimivat järjestelmät sekä osaava henkilöstö. Henkilöstöhallinnon tehtäväkenttä on henkilöstömitoitukseen suhteutettuna hyvin laaja ja haastava.

Mittarit

- Yhteistyön sujuvuus Haminan palkkahallinnon kanssa
- Kaakon kaksikon yhteistoiminnan päättymisen yhteydessä liiketoimintasiirron kautta tapahtuvat henkilöstösiirrot onnistuneesti HR-järjestelmiin
- Johdon tuki toimivan ja tehokkaan henkilöstöorganisaation rakentamiseksi
- Henkilöstöhallintoon ja perehdytyksiin liittyvien ohjeistusten päivittäminen 2024

Kriittiset menestystekijät

- Osaaminen sekä oikea henkilöstömitoitus.
  - Henkilöstön vaihtuvuus edellyttää huolellista perehdyttämistä ja henkilöstön kouluttamista.
  - Yhteistyön sujuminen Haminan kaupungin palkkahallinnon asiantuntijoiden kanssa on henkilöstömitoituksen ja osaamisen lisäämisen kannalta kriittistä.
- Ajantasaiset ja tarkoituksenmukaiset henkilöstöhallinnon työkalut, toimivat järjestelmät ja ohjeistus

Yleistä

Virolahden kunnan vuoden 2024 talousarviossa henkilöstöhallinnon kustannuspaikalle budjetoidut menot muodostuvat hallintojohtajan ja henkilöstösihteerin henkilöstömenoista (100 600 €), yhteistyösopimuksella Haminan kaupungilta hankittavasta palkanlaskentapalvelusta (22 200 €), palkka- ja henkilöstöhallinnon järjestelmäkustannuksista (21 000 €), sekä koulutuspalveluista ja muista menoista (6 100 €). Virolahden puolelle budjetoitavia tukipalvelulle kohdistettavia sisäisiä vuokria (4 900 €) ei vyörytetä hallintokuntien yli.

Henkilöstöjaoston kustannuspaikan (2201) menoiksi on henkilöstöjaoston luottamushenkilöiden kokouspalkkioina Virolahden talousarvioon budjetoitu 4 300 €. Kustannuspaikka jaetaan kuntien kesken puoliksi.

Henkilöstöpalveluiden kustannuksiin sisältyy työterveyshuollon arvioidut bruttokustannukset (140 000 €) sekä tyky- ja virkistystoiminnan määrärahat (25 000 €), josta henkilöstöjaosto päätti lokakuussa 2023, Kaakon kaksikon henkilöstön yhteiset koulutukset (3 000 €) sekä yhteistyötoimikunnan, luottamusmiestoiminnan menot ja muut menot (8 300 €). Työterveyshuollon kustannuksiin saadaan Kelalta korvauksia arviolta 50-60 prosenttia.

Myyntituottoihin vuodelle 2024 on budjetoitu maksuosuus Miehikkälältä 105 900 euroa.

Budjettiyhteenvedo

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
220 Henkilöstöhallinto				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	247 797,21	287 000	279 139	97,3
Tuet ja avustukset	62 894,75	46 200	56 200	121,6
Muut toimintatuotot	-13,65			
Toimintatuotot yhteensä	310 678,31	333 200	335 339	100,6
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-107 447,94	-129 000	-94 000	72,9
Eläkekulut	-17 915,21	-21 200	-15 237	71,9
Muut henkilösivukulut	-3 329,59	-4 100	-2 502	61,0
Palvelujen ostot	-172 916,29	-170 600	-215 300	126,2
Ostot tilikauden aika	-1 826,90	-2 400	-2 100	87,5
Muut toimintakulut	-7 242,38	-5 900	-6 200	105,1
Toimintakulut yhteensä	-310 678,31	-333 200	-335 339	100,6

Yleishallinto yhteensä

Talous/budjettiyhteenvetotaulukko

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Toimielin	2022	2023	2024	
16 Kunnanhallitus				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	550 583	560 600	592 317	105,66
Tuet ja avustukset	108 481	112 700	116 200	103,11
Muut toimintatuotot	17 756	14 000	14 100	100,71
Toimintatuotot yhteensä	676 820	687 300	722 617	105,14
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-595 848	-692 400	-649 045	93,74
Henkilöstökorvaukset	2 489	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-457 747	-297 100	-301 486	101,48
Muut henkilösivukulut	-16 762	-21 900	-16 695	76,23
Palvelujen ostot	-14 832 529	-863 400	-928 017	107,48
Ostot tilikauden aika	-42 012	-47 500	-44 300	93,26
Avustukset	-28 000	-342 000	-270 000	78,95
Muut toimintakulut	-137 844	-149 700	-160 550	107,25
Toimintakulut yhteensä	-16 108 253	-2 414 000	-2 370 093	98,18
TOIMINTAKATE	-15 431 433	-1 726 700	-1 647 476	95,41

3.2 Sivistystoimen toimiala 40

Toimialan tehtävä/toiminta-ajatus

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat Suomen perustuslain 16 §:n sivistyksellisten oikeuksien toteuttamisesta kunnassa alan lakeja ja normeja noudattaen. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimialue jakautuu varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion, kirjaston sekä vapaa-aikatoimen tulosalueisiin. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden eri osa-alueiden toiminta ja sisällöt ylläpitävät ja edistävät kuntalaisten hyvinvointia. Kuntalaisten hyvinvointi on läpäisyperiaatteena kaikissa kunnan palveluissa, pääpaino ennaltaehkäisyssä.

Kaakon kaksikko yhteistyö päättyy sivistys- ja hyvinvointitoimen osalta 31.7.2024. Viro-lahti toimii kuntien yhteistyösopimuksen mukaisesti näiden palveluiden tuottajana kuntakaksikolle yhteistyön päättymiseen asti.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

Toimialajohtaja on sivistys- ja hyvinvointijohtaja Auli Hyttinen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta (toimielin 40)

Toimielimen esimiehet eri tulosalueilla ovat

Tulosalueet

400 Varhaiskasvatuksen ja esiop. hallinto
 401 Varhaiskasvatus ja esiopetus
 409 Koulu- ja vapaa-aikatoimen hallinto
 411 Perusopetus
 420 Lukio
 430-440 Vapaa sivistystyö ja joukkoliikenne
 450 Kirjasto
 460-480 Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotyö
 490 Hyvinvointi

Tulosalueen esimies

varhaiskasvatusjohtaja
 varhaiskasvatusjohtaja
 sivistys- ja hyvinvointijohtaja
 sivistys- ja hyvinvointijohtaja
 sivistys- ja hyvinvointijohtaja
 sivistys- ja hyvinvointi-johtaja
 sivistys- ja hyvinvointijohtaja
 vapaa-aikapalvelupäällikkö
 sivistys- ja hyvinvointijohtaja

400 Hallinto - varhaiskasvatus ja esiopetus

Varhaiskasvatus on lapsen oikeus ja se on osa suomalaista koulutusjärjestelmää. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toiminta perustuu varhaiskasvatus- ja perusopetuslakiin. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuslaki korostaa lapsen edun ensisijaisuutta, myös siitä päätettäessä. Esiopetus on osa varhaiskasvatusta.

Tavoitteet

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäminen alueen lapsille ennen perusopetuksen alkamista

Mittarit

Päätökset lapsille ja perheille varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaisesti

Kriittiset menestystekijät

Lapsimäärän yllättävät muutokset

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
400 Varhais- ja esiop.hallinto				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	42 992	45 200	31 500	69,69
Toimintatuotot yhteensä	42 992	45 200	31 500	69,69
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-85 551	-85 700	-95 600	111,55
Henkilöstökorvaukset	1 046	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-13 651	-14 700	-16 185	110,10
Muut henkilösivukulut	-2 540	-2 900	-2 658	91,66
Palvelujen ostot	-14 090	-18 900	-23 400	123,81
Ostot tilikauden aikana	-2 090	-1 400	-1 400	100,00
Muut toimintakulut	-9 290	-7 100	-7 500	105,63
Toimintakulut yhteensä	-126 167	-130 700	-146 743	112,27
TOIMINTAKATE	-83 175	-85 500	-115 243	134,79

401 Palvelut - varhaiskasvatus ja esiopetus

Varhaiskasvatusta järjestetään Virolahdella Klamilan ja Virojoen päiväkodeissa. Kaakon kaksikko yhteistyösopimuksen mukaisesti Miehikkälän päiväkodin toiminta kuuluu Virolahden kunnan järjestämisvastuulle ja alue muodostaa yhden yhteisen palvelujen käyttöalueen 31.7.2024 asti. 1.8.2024 alkaen Miehikkälän kunta järjestää varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelut kuntalaisilleen. Jokaisessa päiväkodissa järjestetään kuusivuotiaille esiopetusta. Esiopetusta järjestetään pääsääntöisesti oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna ja sen tavoitteena on osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa vahvistaa lapsen oppimisen ja kehityksen edellytyksiä.

Tavoitteet

- 1) Varmistetaan laadukas varhaiskasvatus
- 2) Terveellinen ja turvallinen kasvuympäristö
- 3) Ehkäistään aktiivisesti hyvinvointi ja terveyseroja

Mittarit

- 1) Lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen oppimissuunnitelma tehdään yhdessä huoltajien kanssa.
Kelpoinen varhaiskasvatus- ja esiopetushenkilöstö.
Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen tyytyväiset perheet.
Päiväkodit vastaavat varhaiskasvatuksen tarpeeseen.
- 2) Päiväkotien tilat, välineet ja ympäristö täyttävät terveellisen ja turvallisen kasvuympäristön vaatimukset.
Pisarapuuttumisen malli käytössä päiväkodeissa kiusaamisen ja häirinnän ehkäisyyn.
- 3) Tavoitetaan kaikki yli 3v lasten perheet
Varhaiskasvatus ja esiopetus toimivat yhdessä huoltajien kanssa siten, että lapsi liikkuu kolme (3) tuntia päivässä, josta tunti (1) hengästyttävää

Kriittiset menestystekijät

Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön pysyminen

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
401 Varhaiskasvatus ja esiopetus				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	484 016	533 300	317 904	59,61
Maksutuotot	97 151	86 500	54 100	62,54
Tuet ja avustukset	31 731	0	0	0,00
Muut toimintatuotot	169	0	0	0,00
Toimintatuotot yhteensä	613 067	619 800	372 004	60,02
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 004 386	-1 140 200	-1 072 100	94,03
Henkilöstökorvaukset	18 805	0	0	0,00
Henkilösivukulut				

Eläkekulut	-170 923	-195 400	-181 507	92,89
Muut henkilösivukulut	-32 370	-38 000	-29 805	78,43
Palvelujen ostot	-291 175	-341 100	-332 100	97,36
Ostot tilikauden aikana	-27 630	-35 400	-25 200	71,19
Avustukset	-120 790	-144 400	-89 500	61,98
Muut toimintakulut	-113 861	-141 100	-135 500	96,03
Toimintakulut yhteensä	-1 742 330	-2 035 600	-1 865 712	91,65
TOIMINTAKATE	-1 129 262	-1 415 800	-1 493 708	105,50

409 Koulu- ja vapaa-aikatoimen hallinto

Kaakon kaksikon sivistystoimi tuottaa ja järjestää kuntien lakisääteiset ja kuntien kanssa erikseen sovitut varhaiskasvatus- ja esiopetus-, perusopetus-, lukio-, kirjasto-, nuoriso-, kulttuuri-, liikunta-, vapaa sivistys- ja joukkoliikennepalvelut Virolahden ja Miehikkälän kuntien asukkaille. Kuntalaisille järjestetään monipuoliset palvelut taloudellisesti ja laadukkaasti.

Tavoitteet

Perusopetuslain mukainen perusopetuksen järjestäminen Kaakon kaksikon kunnissa.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden hallintoasioiden asianmukainen käsittely.

Mittarit

Osaava henkilöstö

Kriittiset menestystekijät

Henkilöstön kyky joustaa ja mukautua

Kaakon kaksikon vammaisneuvosto

Tehtävät

Virolahden ja Miehikkälän yhteinen vammaisneuvosto vaikuttaa toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin kannalta.

Tavoitteet

Edistää vammaisten henkilöiden ja heidän omaistensa, vammaisjärjestöjen, yksityisten palveluntuottajien sekä viranomaisten välistä yhteistoimintaa. Ympäristön suunnitteluun ja esteettömyyteen vaikuttaminen. Edistää vammaisuuteen ja vammaisten tarpeisiin ja palveluihin liittyvää tiedottamista.

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
409 Koulu- ja vp.toimen hallinto				

TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	59 847	62 600	38 300	61,18
Toimintatuotot yhteensä	59 847	62 600	38 300	61,18
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-119 092	-127 700	-117 700	92,17
Henkilöstökorvaukset	544	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-16 865	-19 200	-17 387	90,56
Muut henkilösivukulut	-3 200	-3 700	-2 855	77,16
Palvelujen ostot	-16 626	-15 200	-14 600	96,05
Ostot tilikauden aikana	-1 348	-600	-900	150,00
Muut toimintakulut	-12 411	-9 900	-10 500	106,06
Toimintakulut yhteensä	-168 998	-176 300	-163 942	92,99
TOIMINTAKATE	-109 151	-113 700	-125 642	110,50

Kaakon kaksikon vammaisneuvosto

Tehtävät

Virolahden ja Miehikkälän yhteinen vammaisneuvosto vaikuttaa toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin kannalta.

Tavoitteet

Edistää vammaisten henkilöiden ja heidän omaistensa, vammaisjärjestöjen, yksityisten palveluntuottajien sekä viranomaisten välistä yhteistoimintaa. Ympäristön suunnitteluun ja esteettömyyteen vaikuttaminen. Edistää vammaisuuteen ja vammaisten tarpeisiin ja palveluihin liittyvää tiedottamista.

411 Perusopetus

Peruskoulut, koululaisten iltapäivätoiminta

Virolahti toimii opetuksen järjestäjänä Miehikkälän ja Virolahden kuntien perusopetuksessa 31.7.2024 asti. Virolahdella toimii Klamilan koulu (48 oppilasta), Virojoen koulu (107 oppilasta) ja Virolahden yläkoulu (87 oppilasta). Miehikkälässä on Kirkonkylän koulu (46 oppilasta), Suur-Miehikkälän koulu (23 oppilasta) ja Miehikkälän koulu (51 oppilasta).

Koulujen ateriapalvelut tuottaa Kymijoen ravintopalvelut.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestetään alakouluilla.

Tavoitteet

- 1) Koulut tarjoavat laadukasta lähiopetusta terveellisessä ja turvallisessa oppimisympäristössä.
- 2) Opetuksen resurssit pidetään riittävänä.
- 3) Laajennetun oppivelvollisuuden huomioiminen opetuksessa ja ohjauksessa.

- 4) Kielitietoisien opetuksen järjestäminen.
- 5) Koululaisten iltapäivätoiminta järjestetään suositusten mukaan ryhmäkoko huomioiden

Mittarit

1. Opetusryhmien koko enintään 20 (+2). Työturvallisuusmääräykset huomioidaan oppiaineissa. Yhdysluokkien käyttö arvioidaan tilannekohtaisesti.
2. Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö (opettajat, koulunkäynninohjaajat ja toimistosihteerit). Oppi- ja työmateriaalit ovat ajantasaiset ja riittävät.
3. Perusopetuksen ja toisen asteen opintojen suorittaminen.
4. Suomitoisenakielenä opetus ja valinnaiset kieliryhmät.
5. Asiakastyytyväisyys, resurssi ja tilat riittävät

Kriittiset menestystekijät

Vähenevä oppilasmäärä
Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuus ja pysyvyys

Koulukuljetukset

Koulukuljetukset järjestetään erillisen sopimuksen mukaisesti. Nykyinen sopimus on voimassa 1.8.2023 alkaen, kuljetukset järjestää Vuorelan liikenne. Kuljetuksia täydennetään takseilla.

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
411 Perusopetus				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	1 842 331	1 815 000	1 499 628	82,62
Maksutuotot	15 975	20 400	12 700	62,25
Tuet ja avustukset	5 730	0	0	0,00
Muut toimintatuotot	3 589	0	0	0,00
Toimintatuotot yhteensä	1 867 625	1 835 400	1 512 328	82,40
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-2 754 619	-2 814 500	-2 288 300	81,30
Henkilöstökorvaukset	21 959	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-464 500	-482 100	-387 411	80,36
Muut henkilösivukulut	-87 305	-95 200	-63 615	66,82
Palvelujen ostot	-1 279 662	-1 311 200	-1 517 700	115,75
Aineet,tarvikkeet, tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-143 777	-151 300	-131 100	86,65
Avustukset	-420	-400	-1 100	275,00
Muut toimintakulut	-427 764	-451 600	-411 100	91,03
Toimintakulut yhteensä	-5 136 086	-5 306 300	-4 800 326	90,46
TOIMINTAKATE	-3 268 462	-3 470 900	-3 287 998	94,73

420 Lukio

Virolahdella toimii Virolahden lukio ja lukion osana toimii kilparatsastuslinja. Virolahden lukion opiskelijoille tarjotaan laadukasta ja yleissivistävää lähiopetusta. Opiskelijat voivat halutessaan valita myös urheiluvalmennusta, kotitaloutta sekä tietotekniikkaa. Muualta muuttavia autetaan asunnon hankinnassa. Ritva Ahokkaan perintörahaston tukea käytetään lukion kehittämiseen.

Tavoitteet

- 1) Oppilasmäärän säilyttäminen ja kasvattaminen
- 2) Laadukas lukio-opetus ja opiskelijan huomioiminen yksilönä
- 3) Virolahden lukion ja kilparatsastuslinjan markkinointi

Mittarit

- 1) Oppilasmäärä
- 2) Opiskelijan omien tavoitteiden täytyminen
- 3) Lukion näkyvyys

Kriittiset menestystekijät

Oppilasmäärän laskeminen
Kelpoisuusehdot täyttävien aineenopettajien pysyvyys ja rekrytointi

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
420 Lukio				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	4 689	0	0	0,00
Toimintatuotot yhteensä	4 689	0	0	0,00
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-484 190	-496 900	-490 800	98,77
Henkilöstökorvaukset	7 646	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-81 842	-85 200	-83 092	97,53
Muut henkilösivukulut	-15 299	-16 800	-13 644	81,21
Palvelujen ostot	-156 344	-156 200	-128 200	82,07
Ostot tilikauden aikana	-36 589	-30 200	-31 400	103,97
Avustukset	-250	-200	-300	150,00
Muut toimintakulut	-158 694	-149 400	-154 100	103,15
Toimintakulut yhteensä	-925 562	-934 900	-901 536	96,43
TOIMINTAKATE	-920 873	-934 900	-901 536	96,43

430 Vapaa sivistys

Virolahden kunnalla on sopimus Kotkan musiikkiopiston kanssa hinta 1 050 € / oppilas/ lukuvuosi. Opiskelijoita on syyslukukaudella 2023 yhteensä 14. Lisäksi on sopimus Haminan kansalaisopiston kanssa. Sopimuksen mukainen maksuosuus muodostuu siinä suhteessa, miten jokaisesta sopimuskunnasta on opiskelijoita. Virolahden maksuosuusennakko v.2023 oli 9585€, arvioitu opiskelijamäärä 200 opiskelijaa.

Tavoitteet

Yhteistyön jatkuminen aktiivisten harrastajien myötä.

Mittarit

Oppilasmäärät

Kriittiset menestystekijät

Kulkuyhteydet

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
430 Vapaa sivistys				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	19 709	32 300	9 300	28,79
Toimintatuotot yhteensä	19 709	32 300	9 300	28,79
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-49 685	-79 000	-33 700	42,66
Toimintakulut yhteensä	-49 685	-79 000	-33 700	42,66
TOIMINTAKATE	-29 976	-46 700	-24 400	52,25

440 Joukkoliikenne

ELY:n ylläpitämässä joukkoliikenteen käyttöoikeusliikenteen sopimuksissa kunnan maksuosuus on 20% ja ELY:n 80%. Joukkoliikenteen osuudet on otettu talousarviossa huomioon ELY:n ilmoittamien laskelmien mukaisesti.

Palveluliikenne sisältyy koululaiskuljetusten sopimukseen ja kustannukset on eritelty koululaiskuljetuksista laskennallisella tuntihinnalla. "Väinön lenkki" -linja liikenei keskiviikkoisin ja erillinen Vaalimaan suunnan palvelulinja perjantaisin.

Tavoitteet

Perustason joukkoliikennehankinnat yhteistyössä ELY:n kanssa.
 Palveluliikenteen vahvistaminen kaikkien kuntalaisten osalta.
 Uudistuksista tiedottaminen.

Mittarit

Käyttäjämäärät.

Kriittiset menestystekijät

Uuden palvelun löytäminen ja aktiivinen käyttäminen.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
440 Joukkoliikenne				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	21 196	19 200	12 700	66,15
Toimintatuotot yhteensä	21 196	19 200	12 700	66,15
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-46 649	-44 100	-31 300	70,98
Toimintakulut yhteensä	-46 649	-44 100	-31 300	70,98
TOIMINTAKATE	-25 453	-24 900	-18 600	74,70

450 Kirjasto

Kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Kirjastolain tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin; tiedon saatavuutta ja käyttöä; lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa; mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen; aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat tasavertaisuus, vastuullisuus, yhteisöllisyys, sananvapaus ja kulttuurien moninaisuus.

Tavoitteet

- Laadukkaat ja monipuoliset kirjastopalvelut kaikille kuntalaisille.
- Yhteistyö paikallisten yhdistysten ja yhteisötoimijoiden kanssa.

Mittarit

aineistomenot / asukas: 11 €

henkilöstömenot / asukas: 27 €

käynnit / asukas: 8

lainaus / asukas: 14

Kriittiset menestystekijät

- varmistetaan riittävä määrä henkilökuntaa kirjastopalveluiden tuottamiseen
- tarjotaan mahdollisimman monelle mahdollisuus käydä kirjastossa pitämällä Virolahden omatoimikirjaston aukioloajat laajoina
- pidetään kirjastoautopalvelun ostosopimus Haminan kaupungin kanssa voimassa ja turvataan kaukana kiinteistä kirjastoista olevien asiakkaiden kirjastopalvelut
- tarjotaan asiakaslähtöinen, monipuolinen, uudistuva ja laadukas kokoelma
- tuetaan asiakkaiden media- ja digitaitoja, annetaan valmiudet tietovarantojen käyttämiseen ja autetaan tekniikan ja tiedonhaun kysymyksissä

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
450 Kirjasto				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	107 196	120 800	70 704	58,53
Muut toimintatuotot	3 052	2 300	2 200	95,65
Toimintatuotot yhteensä	110 247	123 100	72 904	59,22
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-124 055	-129 100	-105 600	81,80
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-21 287	-22 200	-17 878	80,53
Muut henkilösivukulut	-3 902	-4 200	-2 935	69,88
Palvelujen ostot	-38 854	-63 200	-54 400	86,08
Ostot tilikauden aikana	-66 554	-70 700	-57 900	81,90
Muut toimintakulut	-51 269	-52 100	-50 300	96,55
Toimintakulut yhteensä	-305 920	-341 500	-289 013	84,63
TOIMINTAKATE	-195 672	-218 400	-216 109	98,95

460 Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua kulttuurin ja taiteen kokemiseen. Tällä vahvistetaan väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Kulttuuritoimen avulla luodaan edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja tuetaan mahdollisuuksia toteuttaa kulttuuritoimintaa.

Tavoitteet

Kulttuuritoimi järjestää monipuolista ja yhdenvertaisesti saavutettavaa kulttuuritoimintaa kaiken ikäisille kuntalaisille.

Mittarit

Monipuolisella kulttuuritoiminnalla pyritään tavoittamaan jokainen kuntalainen vähintään kerran vuodessa. Toiminnassa seurataan valtakunnallisen kulttuurin Teaviisarin tuloksia oman kunnan osalta.

Kriittiset menestystekijät

Kulttuuritoiminnan puitteissa järjestetään erilaisia tapahtumia ja toimintoja sekä omana että osaksi ostopalveluina eri kulttuurialojen asiantuntijoilta ja taidekasvattajilta sekä taiteilijoilta. Erilaisille toiminnoille pyritään luomaan tarpeiden mukaiset tilat ja olosuhteet kulttuuripalveluiden järjestämiseen.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
460 Kulttuuritoimi				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	47 589	39 100	21 726	55,57
Tuet ja avustukset	3 150	3 200	3 800	118,75
Muut toimintatuotot	9 597	4 000	4 000	100,00
Toimintatuotot yhteensä	60 336	46 300	29 526	63,77
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-27 577	-20 800	-21 300	102,40
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 534	-3 600	-3 605	100,14
Muut henkilösivukulut	-826	-700	-593	84,71
Palvelujen ostot	-154 532	-94 000	-68 400	72,77
Ostot tilikauden aikana	-3 982	-7 400	-6 100	82,43
Avustukset	-12 254	-9 500	-8 800	92,63
Muut toimintakulut	-31 189	-32 200	-30 900	95,96
Toimintakulut yhteensä	-234 894	-168 200	-139 698	83,05
TOIMINTAKATE	-174 558	-121 900	-110 172	90,38

470 Liikuntatoimi

Liikuntatoimi edistää kaiken ikäisen väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista. Liikuntatoimi tukee lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä. Tärkeänä osana liikuntatoimea ovat liikunnan kansalaistoiminnan tukeminen, liikuntaneuvontapalveluiden tarjoaminen ja eriarvoisuuden vähentäminen liikunnassa tarjoamalla edullista, matalankynnyksen liikuntatoimintaa.

Tavoitteet

Liikuntatoimi edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa.

Mittarit

Kuntalaisten fyysinen terveys kohenee ja sitä seurataan erilaisilla mittareilla mm. terveystoimintastrategian toteutuminen, liikunnan Tea -viisari ja Move - mittaukset sekä liikuntaa tarjoavan yhdistystoiminnan tilastot.

Kriittiset menestystekijät

Kaikkien saavutettavissa olevia terveystoimintapalveluita järjestetään kaiken ikäisille kuntalaisille sekä säännöllisenä ohjattuna sisä- ja ulkoliikuntana että kausittaisina tilaisuuksina. Pystytään tarjoamaan kampanjoita ja tapahtumia kuntalaisten omatoimisen liikkumisen edistämiseksi muun muassa erilaisia omatoimisen liikunnan suorituspaikkoja, luontoliikuntakohteita sekä kävely- ja pyöräilyreittejä hyödynnäen. Lapsille tarjotaan vuosittain uimakoulut uimahalleissa ja uimarannoilla sekä toteutetaan eri lajien koululaiskilpailuja ja -turnauksia. Pystytään tukemaan yhdistystoimintaa avustusten, tilojen käytön suunnittelun, välineistön sekä henkilöressurssien muodossa.

Tärkeä osa liikuntatoimea on liikuntaneuvonta, jota toteutetaan matalan kynnyksen periaatteella. Toiminnan painopisteet kohdistuvat Kymenlaakson terveystoimintastrategian 2021- 2025 liikuntaneuvonnan tavoitteisiin sekä erityisesti hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimintapalveluiden liikuntalähteen käyttöön oton jälkeen kunnan toimialojen palveluiden ja muiden toimijoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
470 Liikuntatoimi				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	90 510	98 000	49 600	50,61
Muut toimintatuotot	12 764	8 000	6 100	76,25
Toimintatuotot yhteensä	103 273	106 000	55 700	52,55
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-90 196	-92 300	-86 400	93,61
Henkilöstökorvaukset	2 281	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-14 912	-15 900	-14 627	91,99
Muut henkilösivukulut	-2 820	-3 100	-2 402	77,48
Palvelujen ostot	-36 562	-46 900	-37 200	79,32
Ostot tilikauden aikana	-19 687	-24 700	-19 200	77,73
Avustukset	-45 305	-43 000	-20 700	48,14
Muut toimintakulut	-29 528	-14 300	-21 300	148,95
Toimintakulut yhteensä	-236 728	-240 200	-201 829	84,03
TOIMINTAKATE	-133 454	-134 200	-146 129	108,89

480 Nuorisotoimi

Nuorisotoimi edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia yhteiskunnassa. Nuorisotoimi tukee nuorten itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä eri tietojen ja taitojen oppimisen kautta. Nuorille tarjotaan erilaisia harrastusmahdollisuuksia. Nuorisotoimi edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa ja pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteet

Nuorisotyö tukee nuorten kokonaisvaltaista kasvua, itsenäistymistä ja osallisuuden toteutumista yhteiskunnassa.

Mittarit

Jokaiselle nuorelle työ- tai opiskelupaikka sekä yksi hyvä harrastus. Näitä tuloksia seurataan mm. työllisyystilanteen, koulupudokkaiden määrän ja harrastustoiminnan puitteissa.

Kriittiset menestystekijät

Nuorisotilatoiminta pystytään järjestämään omassa kunnassa, työllistymisen edellytyksiä pystytään parantamaan Etelä-Kymenlaakson Ammattiopiston Ekamin kautta oman kunnan alueella ja kunnassa toteutetaan ohjaamatoimintaa, koulu-nuorisotyötä ja mahdollistetaan nuorisovaltuuston toiminta.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
480 Nuorisotoimi				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	122 496	152 500	91 621	60,08
Tuet ja avustukset	25 962	20 000	10 000	50,00
Muut toimintatuotot	24	0	0	0,00
Toimintatuotot yhteensä	148 482	172 500	101 621	58,91
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-144 933	-156 800	-125 900	80,29
Henkilöstökorvaukset	2 832	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-23 242	-26 900	-21 315	79,24
Muut henkilösivukulut	-4 580	-4 200	-3 500	83,33
Palvelujen ostot	-171 202	-285 100	-231 600	81,23
Ostot tilikauden aikana	-6 465	-21 200	-17 000	80,19
Avustukset	-16 688	-24 000	-22 500	93,75
Muut toimintakulut	-32 511	-32 800	-30 100	91,77
Toimintakulut yhteensä	-396 788	-551 000	-451 915	82,02
TOIMINTAKATE	-248 306	-378 500	-350 294	92,55

490 Hyvinvointi

Hyvinvointipalveluissa noudatetaan Hyvinvointisuunnitelma 2023-2024 Virolahti ja Miehikkälä -asiakirjaa edistäen laajasti alueellisen hyvinvointisuunnitelman eri tavoitteiden mukaisesti kuntalaisten hyvinvointia. Paikallisen suunnitelman mukaisesti vanhusneuvoston, vammaisneuvoston, nuorisovaltuuston sekä kolmannen sektorin osallistuminen yhteiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön on keskeistä. Kuntatekniikan rooli kuntalaisten hyvinvointiin liittyvissä teemoissa jäsenyytyy maakunnallisen hyvinvointistrategian avulla. Kyse on turvallisesta elinymäristöstä, osallistumismahdollisuuksista ja onnettomuuksien ja vahinkojen ehkäisystä.

Hyvinvoinnin kustannukset muodostuvat digitukitoimintojen järjestelyistä ja kuntaan muuttaneiden ukrainalaisten kotouttamisesta (oma kustannuspaikka) yhteistyössä Haminan VOK:n ja Migrin kanssa. Sopimus Haminan vastaanottokeskuksen kanssa päättyi 31.12.2023. Kotouttamistyö turvataan työntekijäresurssilla alkuvuoden 2024.

Kumppanuussopimukset (muut kuin kulttuuri -, liikunta- ja nuorisotoimi) ja avustukset täydentävät kuntalaisille tarjottavia hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palveluita.

Tavoitteet

- 1) Alueellisen hyvinvointistrategian ja Virolahden ja Miehikkälän hyvinvointisuunnitelman 2023-2024 tavoitteiden pohjalta asetetut tavoitteet.
Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pohjalta asetetut tavoitteet.
Ikäihmisten hyvinvointisuunnitelman pohjalta asetetut tavoitteet.

2) Kumppanuussopimukset ikäihmisten palveluiden turvaajana

Mittarit

- 1) Strategioiden eri indikaattorit.
- 2) Kumppanuussopimukset toteutuvat suunnitellusti

Kriittiset menestystekijät

Alueellisen yhteistyön saumaton jatkuminen hyvinvointiuudistuksen jälkeen.
Riittävä henkilöstöresurssi.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
490 Hyvinvointi				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	95 548	91 500	27 330	29,87
Toimintatuotot yhteensä	95 548	91 500	27 330	29,87
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-30 097	-36 600	-43 100	117,76
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 028	-6 200	-7 297	117,69
Muut henkilösivukulut	-630	-1 000	-1 199	119,90
Palvelujen ostot	-14 413	-5 400	-7 700	142,59
Ostot tilikauden aikana	-15 443	-5 800	-600	10,34
Avustukset	-3 500	-5 000	-5 000	100,00
Muut toimintakulut	-45 814	-48 700	0	0,00
Toimintakulut yhteensä	-112 925	-108 700	-64 896	59,70
TOIMINTAKATE	-17 377	-17 200	-37 566	218,41

Sivistystoimi yhteensä

Talous/budjettiyhteenvetotaulukko

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Toimielin	2022	2023	2024	
40 Sivistys-ja hyvinvointi				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 979 502	3 009 500	2 170 313	72,12
Maksutuotot	113 126	106 900	66 800	62,49
Tuet ja avustukset	140 425	23 200	13 800	59,48
Muut toimintatuotot	29 195	14 300	12 300	86,01
Toimintatuotot yhteensä	3 262 247	3 153 900	2 263 213	71,76
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 025 985	-5 100 600	-4 446 800	87,18
Henkilöstökorvaukset	55 733	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-842 440	-871 400	-750 304	86,10
Muut henkilösivukulut	-158 876	-169 800	-123 206	72,56
Palvelujen ostot	-2 315 184	-2 460 300	-2 480 300	100,81
Ostot tilikauden aika	-323 588	-348 700	-290 800	83,40
Avustukset	-199 206	-226 500	-147 900	65,30
Muut toimintakulut	-913 006	-939 200	-851 300	90,64
Toimintakulut yhteensä	-9 722 552	-10 116 500	-9 090 610	89,86
TOIMINTAKATE	-6 460 306	-6 962 600	-6 827 397	98,06

3.3 Kuntatekniikan toimiala 50

Toimialan tehtävä

Miehikkälän kuntatekniikka tuottaa Kaakon kaksikon toimitiloihin liittyvät tila- ja siivouspalvelut sekä kuntalaisille lakisääteiset maankäytön, kunnallistekniikan, vesihuollon, rakennusvalvonnan, ympäristöterveydenhuollon, eläinlääkintähuollon palvelut sekä yksityisteiden avustusten jakamisen ja niiden käytön valvonnan.

Toimielimen esimiehet eri tulosalueilla ovat vt tekninen johtaja/kunnaninsinööri Sami Niuvuslammi, tilapalvelupäällikkö Veikko Tylli, kiinteistörakennusmestari Kari Rasa ja rakennustarkastaja Jari Metso.

Tekninen johtaja vastaa kuntatekniikan toimialueesta.

Kaakon kaksikko yhteistyö päättyy kuntatekniikan toimialan osalta 31.7.2024. Miehikkälän kunta toimii kuntien yhteistyösopimuksen mukaisesti näiden palveluiden tuottajana yhteistyön päättymiseen asti. Yhteistyön purkaminen toteutuu liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen, jolloin Virolahden kunnan palveluissa pääosin työskentelevät siirtyvät Virolahden kunnan palvelukseen 1.8.2024 alkaen. Yhteisistä viranhaltijoista Virolahdelle siirtyvät vt. tekninen johtaja ja siivouspalvelujohtaja. Kuntatekniikan toimialan pystyttämiseksi on talousarviossa 2024 varauduttu tilapalvelupäällikön ja toimistosihteerin rekrytointiin kevään 2024 aikana.

Kuntastrategian tavoitteet tekniselle toimelle

Asiakaslähtöisesti kestävä kehityksen kautta pyritään tulokselliseen asuntopolitiikkaan ja laadukkaiden palvelujen tuottamiseen.

Talousarvion laadinnan taustat

Vuoden 2024 talousarvion laadinnassa huomioitava kunnan haastava taloustilanne. Talousarvion laadintaohjeen mukaan vuoden 2024 talousarvion laadinnassa on syytä noudattaa erityistä kriittisyyttä. Taloudellinen toimintaympäristö on todella haastava. Palkkamenojen osalta on huomioitava korotustaso, mutta muutoin käyttömenojen kasvusta tulee pidättäytyä. Toimialan talousarvion laadinnassa on arvioitava eri toimintojen järjestämisen järkevyyttä ja kustannustehokkuutta.

Tavoite on vaativa, eikä siihen päästä ilman laajempaa sopeutusta. 2023 talousarviosta karsittiin lähes kaikki käyttötalouteen esitetyt kunnostus ja kehittämistarpeet sekä käyttäjien muutostarpeet. 2023 talousarvion laadinnan jälkeen on kustannustasossa tapahtunut merkittävää nousua. Virolahden maakaasukohteet on muutettu öljylle, mutta siitä huolimatta on varauduttava lisääntyviin lämmityskustannuksiin. Sähkön osalta energian hinta on vuoden 2023 tasolla. Viimeaikainen kustannusten voimakas nousu vaikuttaa suoraan myös palvelujen, aineiden ja tarvikkeiden hintaan. Talousarviossa joudutaan varautumaan palvelujen, aineiden ja tarvikkeiden osalta kustannustason nousuun.

Tärkeimpänä sopeuttamistarpeena on ylimääräisistä kiinteistöistä luopuminen. Vaalimaan koulu on merkittävin kohde, jolla ei ole kustannuksiin nähden juurikaan tuottoa, ja siksi siitä tulisi luopua pikaisesti. Entisen kunnantalon tiloja (Opintie 4) on vuokrattu paikallisten yhdistysten kokoontumistiloiksi.

Lupajaoston osalta kansainvälisen tilanteen ja nousevien rakennuskustannusten arvioidaan vähentävän rakentamista ja vaikuttaa suoraan lupamäärien ja lupamaksutuottojen vähenemiseen.

500 Hallinto - kuntatekniikka

Tulosalueen esimies on vt. tekninen johtaja Sami Nivuslammi

Hallinnossa on varattu lautakunnan kustannukset sekä hallintoon luettavien työntekijöiden palkkakustannukset. Palkkoihin on huomioitu työehtosopimusten mukaiset korotukset. Kaakon Kaksikon yhteiset kustannukset jaetaan asukasmäärän suhteessa; Miehikkälä 37,5 % ja Virolahti 62,5%. Kaakon kaksikon purkautuminen aiheuttaa lisärekrytointien takia palkkamenoihin kasvua.

Tavoitteet

Toiminnalliset:

Palvelutuotannon sopeuttaminen muuttuviin henkilöstöresursseihin

Taloudelliset:

Nettomenot ovat 289.564 €, 11 % pienemmät kuin 2023.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
500 Keskitetyt hall.ja talous				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	0	0	-122 600	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	0	0	-20 756	0,00
Muut henkilösivukulut	0	0	-3 408	0,00
Palvelujen ostot	-275 501	-324 900	-153 000	47,09
Toimintakulut yhteensä	-275 501	-324 900	-299 764	92,26
TOIMINTAKATE	-275 501	-324 900	-299 764	92,26

510 Maankäyttö

Tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet:

Virolahden merenranta-alueiden osayleiskaavan päivitys viivästyy Maakuntamuseon vaatimien arkeologisten selvitysten myötä. Selvitykset ovat valmistuneet ja tavoitteena on kaavan valmistuminen kevään 2024 aikana. Tavoitteena saada Virojoen energiatuotannon kaavamuuos valmiiksi.

Klamilan sataman alueen ympäristöhäiriöttömän teollisuusalueelle ei yleiskaavan perusteella voida enää myöntää rakennuslupia. Kaavamääräyksen mukaan merkittävämpi rakentaminen vaatii asemakaavatasoista maankäytön tarkastelua. Ennen kaavoitusta tulee alueesta tehdä pohjakartta. Kaavoituksen ja pohjakartan määrärahan tarve olisi 30.000 €.

Maankäytön tavoitteena on tukea yritys- ja omakotitalojen tonttien markkinointia tuottamalla ajantasaista ja laadukasta materiaalia ja tietoa kunnan viestinnälle. Omakotitontit on viety tietoineen Kotka-Hamina seudun seutukarttaan. 2024 tavoitteena on saada yritystontit myös seutukartalle.

Kaavojen ja karttojen laadinta ostetaan kilpailutuksen perusteella konsulteilta. Omana tuotantona kaavoitusta ei ole tarkoituksenmukaista järjestää, koska pätevistä henkilöstöstä on isoissakin organisaatioissa pulaa.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
510 Maankäyttö				
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	0	0	-1 500	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	0	0	-254	0,00
Muut henkilösivukulut	0	0	-42	0,00
Palvelujen ostot	-19 568	-57 300	-53 300	93,02
Ostot tilikauden aikana	-26	0	0	0,00
Toimintakulut yhteensä	-19 593	-57 300	-55 096	96,15
TOIMINTAKATE	-19 593	-57 300	-55 096	96,15

520 Toimitilat - kiinteistöjen ylläpito ja ravintopalvelut

Tilapalvelupäällikkö vastaa Toimitilat tulosalueesta

Kiinteistönhoidosta vastaa kiinteistörakennusmestari

Puhtauspalveluista vastaa siivoustyönjohtaja

Tavoitteet

Terveelliset, turvalliset, viihtyisät ja tehokkaat tilat.

Toiminnalliset tavoitteet

- 1) Terveet tilat
  - a. Sisäilmaongelmien syntyminen estäminen kiinteistöjen kunnossapitoon panostamalla
  - b. Uusien tilahankkeiden materiaalivalinnat ja työtavat kestäviksi ja terveiksi
  - c. Ajantasainen ja tarkka puhtauspalvelu
- 2) Viihtyisyyden parantaminen
  - a. Pihojen kunnostaminen
  - b. Materiaalivalintoihin panostaminen
- 3) Huoltokirjan käyttöönoton kehittäminen, käyttöönotto kolmella suurimmalla kiinteistöllä
  - a. Resursoinnin järjeistäminen
  - b. Ongelmanratkaisusta ennakoivaan toimintatapaan
- 4) Tapaturmaton kiinteistöhoito
  - a. Kiinteistöillä ei tapahdu tapaturmia
  - b. Työturvallisuusriskien tunnistaminen
Turvallisten työtapojen kartoittaminen

Kriittiset menestystekijät

1. Tilankäytön minimointi ja luopuminen tarpeettomista kiinteistöistä
2. Käyttökustannusten kattaminen ajantasaisella hinnoittelulla
3. Ennaltaehkäisevä rakenteiden ja teknisten järjestelmien tarkkailu ja huolto
4. Energiankulutuksen pienentäminen kannattavilla investoinneilla ja korjauksilla
5. Tapaturma- ja vahinkoriskien tiedostaminen ja kontrollointi

Merkittävimmät toimenpiteet kiinteistöillä 2024:

- Opintie 4; vanha kunnantalo; lämmitystapamuutos vesi-ILP
- Paloaseman lämmitystapamuutos suunnittelu
- Klamilan nuortentalon lämmitystaparakaisu; toteutus vesi-ILP
- Klamilan päiväkodin aita ja piha (Lähiliikuntapaikka-avustus ?)
- Virojoen koulun käyttövesiputkiston ja tilojen korjaus suunnittelu
- Mäntyrinteen katon uusiminen?
- Virolahden Lukion pääsisäänkäynnin ovien uusiminen + katos
- Virojoen koulun katos

Toimitilojen taloudelliset tavoitteet:

Toimintamenot ovat 3.691.213 ja -tulot 3.682.650 €.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
520 Tilapalvelu				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	325 889	170 000	195 150	114,79
Muut toimintatuotot	3 166 956	3 204 200	3 515 500	109,72
Toimintatuotot yhteensä	3 492 845	3 374 200	3 710 650	109,97
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-15 838	0	-189 600	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 981	0	-31 879	0,00
Muut henkilösivukulut	-565	0	-5 234	0,00
Palvelujen ostot	-1 381 836	-1 059 100	-950 200	89,72
Ostot tilikauden aikana	-1 264 855	-882 800	-837 300	94,85
Muut toimintakulut	-1 557 414	-1 524 600	-1 677 000	110,00
Toimintakulut yhteensä	-4 223 490	-3 466 500	-3 691 213	106,48
TOIMINTAKATE	-730 645	-92 300	19 437	-21,06

530 Yhdyskuntatekniikka

Kunnaninsinööri vastaa Yhdyskuntatekniikan tulosalueesta

Tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet:

Virolahden kuntastrategian yhtenä painopisteenä on laadukas asuinympäristö. Palkkoihin varataan kesäajaksi (2tt/yht10 kk) aluepalveluun henkilöresurssia alueiden kunnossa- ja puhtaanapitoon.

Liikenneväylien valoja uusitaan ledeiksi. Muilta osin toiminnalliset tavoitteet liittyvät olemassa olevan infran kunnossapitoon. Varavoimakoneita hankitaan lisää.

Taloudelliset tavoitteet:

Toimintakate on 104 300 € pienempi kuin 2023. Ero johtuu suurelta osin puun myynnistä.

2024 puuta on tarkoitus myydä 100.000 €:lla.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
530 Yhdyskuntatekniikka				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	23 203	15 300	100 300	655,56
Muut toimintatuotot	203 577	295 000	212 800	72,14

Toimintatuotot yhteensä	226 780	310 300	313 100	100,90
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	0	-38 200	-59 000	154,45
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	0	-6 500	-9 989	153,68
Muut henkilösivukulut	0	-1 300	-1 641	126,23
Palvelujen ostot	-333 091	-371 300	-274 787	74,01
Ostot tilikauden aikana	-61 261	-98 400	-69 800	70,94
Avustukset	-14 377	0	0	0,00
Muut toimintakulut	-278 604	-15 100	-2 200	14,57
Toimintakulut yhteensä	-687 333	-530 800	-417 417	78,64
TOIMINTAKATE	-460 553	-220 500	-104 317	47,31

535 Jätehuolto

Tavoitteet

Jätehuollon palvelutehtävistä vastaa Kymenlaakson Jäte Oy. Virolahden kunnalla jätehuollossa on entisten kaatopaikka-alueiden vesistötarkkailut.

Toiminnalliset tavoitteet:

Klamilan satamassa pidetään edelleen keräysastioita kesäajan (kalasataman kustannuspaikka). Astiat ovat tarpeen, koska muuten ei kesäviikonloppujen jätesotkua saada järjestykseen. Edelleen on mökkiläisiä sekä vakituksia asukkaita, jotka eivät ole liittyneet jätteenkuljetusjärjestelmään ja tuovat jätteet kunnan astiaan. Näiden jätteet joudutaan toimittamaan käsittelyyn muiden kuntalaisten kustannuksella.

Taloudelliset tavoitteet:

Toimintakate on 3000 € ja 12% pienemmät kuin v. 2023.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
535 Jätehuolto				
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-3 642	-3 400	-3 000	88,24
Muut toimintakulut	-125	0	0	0,00
Toimintakulut yhteensä	-3 766	-3 400	-3 000	88,24
TOIMINTAKATE	-3 642	-3 400	-3 000	88,24

540 Liikelaitokset

Tavoitteet

Liikelaitoksissa on mukana sammutusvesiasema, Länsikeskus ja läjitysalue. Vesi-
huolto on eritelty liikelaitoksena. Vesimaksuja ei ole esitetty korotettavaksi.
Vaalimaan länsikeskuksen tontin vuokra arvioitu koko vuodelle.

5380 Sammutusvesiasema: vuotavan putkiston korjaus	3500€
5390 Hulevesiviemärit: ojien perkausta	4000€

Liikelaitokset, taloudelliset tavoitteet:

Toimintakate on n. 32.000 € suurempi kuin 2023. Ero johtuu pääosin indeksikoro-
tuksista.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
540 Liikelaitokset				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	630 174	590 200	550 700	93,31
Muut toimintatuotot	106 803	21 100	112 500	533,18
Toimintatuotot yhteensä	736 978	611 300	663 200	108,49
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	0	0	-33 200	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	0	0	-5 621	0,00
Muut henkilösivukulut	0	0	-923	0,00
Palvelujen ostot	-180 359	-189 100	-188 875	99,88
Ostot tilikauden aikana	-404 077	-230 100	-216 500	94,09
Muut toimintakulut	-78 630	-1 400	-1 400	100,00
Toimintakulut yhteensä	-663 066	-420 600	-446 519	106,16
TOIMINTAKATE	73 912	190 700	216 681	113,62

560 Yksityistietoimi

Tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet: Yksityisteiden kunnanavustuksia pienennetään vuodelle 2024. Toimintakate on 56.700 € ja 33 % pienempi kuin 2023.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
560 Yksityistietoimi				
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-648	-600	-700	116,67
Avustukset	-77 279	-84 000	-56 000	66,67
Toimintakulut yhteensä	-77 927	-84 600	-56 700	67,02
TOIMINTAKATE	-77 927	-84 600	-56 700	67,02

570 Ympäristötoimi

Tavoitteet

Ostopalveluna Haminan kaupungilta. Kaakon Kaksikon alueen eläinlääkärin vastaanottotilat sijaitsevat Virojoentie 7:ssä.

Taloudelliset tavoitteet:

Toimintakate on 220.000 € ja 37,5 % suuremmat kuin 2023.

Budjettiyhteenveto

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
570 Ympäristötoimi				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	0	8 000	0	0,00
Toimintatuotot yhteensä	0	8 000	0	0,00
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-152 649	-147 000	-197 700	134,49
Muut toimintakulut	-26 194	-21 000	-22 500	107,14
Toimintakulut yhteensä	-178 843	-168 000	-220 200	131,07
TOIMINTAKATE	-178 843	-160 000	-220 200	137,63

590 Rakennusvalvonta

Tavoitteet

Miehikkälän rakennusvalvonta tuottaa palvelut Miehikkälän ja Virolahden kunnille vastuu-kuntamallin mukaisesti. Lupajaosto on oma tulosalue, joka sisältää menot ja tulot kuntien yhteisen lupajaoston ja rakennusvalvonnan tehtäviä varten.

Tilivelvollinen viranhaltija tulosalueella on rakennustarkastaja.

Toiminta ja talous

Rakennusvalvonta valvoo maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen sekä rakennusjärjestyksen ja kaavamääräysten noudattamista rakentamisesta, joka on lakisääteistä.

Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti ja laadukkaasti lain edellyttämällä tavalla. Yleisenä tavoitteena voidaan pitää rakentamisen ylläpitoa ja laadun edistämistä sekä lakisääteisten tehtävien asianmukaista hoitoa. Tavoitteena on auttaa asiakasta neuvonnan, ohjauksen tarkastuksien ja valvonnan avulla saamaan rakennushanke vastaamaan terveellisen, turvallisen sekä viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista.

Talousarvioon on varattu määrärahat rakennustarkastajan sekä kahden vakituisen toimistosihteerin palkkaan.

Tavoitteet vuodelle 2024

- Hyvien asiakaslähtöisten palvelujen ylläpitäminen sekä kehittäminen
- Hyvän ja laadukkaan ympäristön aikaansaaminen sekä valvonta
- Rakennusvalvonnan rekisterien ajantasaistaminen
- RYHTI (Rakennetun ympäristön tiedonhallinta) -hanke
- Henkilöstön kouluttautuminen
- Alueellisten rakennusvalvontaviranomaisten yhteistyöhön osallistuminen
- Valmistautuminen tulevan rakennuslain tuomiin muutoksiin

Tavoitteet:

Tulojen osalta talousarvio perustuu arvioidun rakentamisen määrään ja niiden lupa- ja valvontamaksutuloihin.

Tulojen osalta talousarvio perustuu arvioidun rakentamisen määrään ja niiden lupa- ja valvontamaksutuloihin.

Arvio lupien määrästä					
Miehikkälä	2023	2024	Virolahti	2023	2024
Rakennuslupa	14	13		19	19
Toimenpidelupa	16	15		26	25
Maisematyölupa	2	2		2	2
Purkamislupa	0	0		0	0
Jatkoaika	4	3		6	5
Tilapäinen lupa	0	1		2	2
Toimenpideilmoitus	5	5		8	8
Purkamisilmoitus	2	4		3	5
Poikkeamispäätös	2	2		4	4
Yhteensä	45	45		70	70

Käsittelyajat lasketaan siitä, kun asiakirjat ovat käsitteilykelpoisia

Asiakastytyvyisyys (1-5)
 Lupa-asiakkaat >3
 Neuvonnan asiakkaat >3

Tavoitteiden asettaminen / mittarit	Keskimääräinen käsittelyaika	Lukumäärä
Uusien rakennusten rakennusluvut		
-Pientalot	<5 pv	3
-Asuinkerrostalot, liike-, toimisto- tai teollisuusrakennukset jne.	<30 pv	2
Laajennuksen rakennuslupa	3-30 pv	20
Muutoksen rakennuslupa	<30 pv	22
-Toimenpideluvat	3- 30 pv	13
-Poikkeamat	< 3 kk	6
-Maisematyöluvut	<45 pv	3

Miehikkälän talousarvioon on merkitty tuloksi Virolahden kunnan maksuosuus ja Virolahden kunnan talousarviossa sama maksuosuus on merkitty menoksi kuntien välisenä yhteistoimintakorvauksena. Virolahden lupamaksutuotot peritään Miehkälän kunnan toimesta (lupaviranomainen) ja tilitetään Virolahdelle. Yhteiset kustannukset jaetaan 37,5/62,5 % suhteessa kuntien kesken.

Budjettiyhteenvedo

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Tulosalue	2022	2023	2024	
590 Lupajaosto				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	26 524	18 100	0	0,00
Toimintatuotot yhteensä	26 524	18 100	0	0,00
TOIMINTAKULUT				
Palvelujen ostot	-111 263	-116 900	-87 800	75,11
Toimintakulut yhteensä	-111 263	-116 900	-87 800	75,11
TOIMINTAKATE	-84 739	-98 800	-87 800	88,87
TOIMINTAKATE	-178 843	-160 000	-220 200	137,63

Kuntatekniikka yhteensä

Taloudelliset tavoitteet:

Kuntatekniikan tulot ovat 4.658.950 €, nousua 2023 vuodesta on 7,8 %.

Menot ovat 5.280.709 €, nousua 2023 vuodesta on 2 %.

Toimintakate on 621.759 €. Nettomenot ovat 27 % pienemmät kuin 2023.

Toiminnan järjestäminen

Kuntatekniikan toiminnoista osa on viranomaistoimintaa, joka on järjestettävä omana toimintana tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Kaakon Kaksikossa kuntatekniikan hallinto ja rakennusvalvonta järjestetään yhteistyössä Miehikkälän kunnan kanssa. Ympäristö-terveydenhuollon palvelut ostetaan Haminan kaupungilta. Jätehuollon palvelutehtävät ostetaan kuntaomisteiselta Kymenlaakson Jäte Oy:ltä.

Tilapalvelun kiinteistöhoito, korjaustoiminta, puhtauspalvelut, aluehuolto ja vesihuolto järjestetään omana toimintana. Hoitotoiminnan kilpailutus vaatii paljon valmistelua, joilla taataan haluttu laatu.

Vesihuollon osalta selvitettiin 2000- luvun puolella välissä alueellisen vesihuoltolaitoksen perustamista. Tuolloin Virolahden ei ollut taloudellisesti järkevää liittyä alueelliseen vesihuoltoon, koska tuolloin olisi pitänyt taseesta alaskirjata n. 2 M€ omaisuutta.

Talous/budjettiyhteenvetotaulukko

Virolahden Kunta	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	Vrt.ed.budj
Toimielin	2022	2023	2024	
50 Kuntatekniikan lautakunta				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	979 266	783 500	846 150	108,00
Muut toimintatuotot	3 477 461	3 520 300	3 840 800	109,10
Toimintatuotot yhteensä	4 456 728	4 303 800	4 686 950	108,90
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-15 838	-38 200	-405 900	1 062,57
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-2 981	-6 500	-68 499	1 053,83
Muut henkilösivukulut	-565	-1 300	-11 248	865,23
Palvelujen ostot	-2 798 303	-2 152 700	-1 821 562	84,62
Aineet,tarvikkeet, tavarat				
Ostot tilikauden aika	-1 730 219	-1 211 300	-1 123 600	92,76
Avustukset	-91 656	-84 000	-56 000	66,67
Muut toimintakulut	-1 940 967	-1 562 100	-1 703 100	109,03
Toimintakulut yhteensä	-6 580 529	-5 056 100	-5 189 909	102,65
TOIMINTAKATE	-2 123 801	-752 300	-502 959	66,86

Vesi- ja Viemärlaitos

Toiminnalliset tavoitteet:

Puhdas ja hyvälaatuinen juomavesi ilman käyttökatoja. Puhtaan ja terveellisen ympäristön saavuttamiseksi viemärlaitoksen jätevedet käsitellään lupaehtojen mukaisesti Kymen Veden jätevesipuhdistamossa eikä ylivuotoja tapahdu.

5510 Viemärlaitos

Elsa2000 => Aquasemi, 10kpl	25000€
Ravijoen vok:lta siirtyvien pumppaamojen valvonta	5000€
Aquarex-valvomokoneen uusinta	6500€

(Virolahdella 13kpl vanhoja Elsa2000, joita ei enää saa uusia ja niiden korjaaminenkin on lopetettu. Uusitaan puolet 2024 ja loput 2025)

Taloudelliset tavoitteet:

Toimintakate on 132 500€ ja 33% pienemmät kuin 2023. Ero johtuu valvonta- ja kauko-käyttöjärjestelmän uusimiskustannuksista.

3.4 Käyttötalouden budjettiyehtenveto

Budjettiyehtenveto

Virolahden kunta	TP2022	TA2023	TA2024	Vrt.ed.budj
TULOSLASKELMA				
Ulkoiset ja sisäiset erät				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	4 542 892	4 371 700	3 608 780	82,55
Maksutuotot	113 126	106 900	66 800	62,49
Tuet ja avustukset	248 906	138 900	139 000	100,07
Muut toimintatuotot	3 524 412	3 548 600	3 867 200	108,98
Toimintatuotot yhteensä	8 429 336	8 166 100	7 681 780	94,07
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 667 332	-5 857 600	-5 540 745	94,59
Henkilöstökorvaukset	58 222	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 304 282	-1 175 400	-1 121 305	95,40
Muut henkilösivukulut	-176 370	-193 000	-151 316	78,40
Palvelujen ostot	-20 086 164	-5 628 600	-5 373 879	95,47
Ostot tilikauden aikana	-2 098 683	-1 611 500	-1 459 000	90,54
Avustukset	-318 861	-652 500	-473 900	72,63
Muut toimintakulut	-2 992 304	-2 651 000	-2 715 250	102,42
Toimintakulut yhteensä	-32 585 775	-17 769 600	-16 835 395	94,74
TOIMINTAKATE	-24 156 440	-9 603 500	-9 153 615	95,32

4 TULOSLASKELMA

Virolahden kunta	TP2022	TA2023	TA2024	Vrt.ed.budj
TULOSLASKELMA				
Ulkoiset ja sisäiset erät				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	4 542 892	4 371 700	3 608 780	82,55
Maksutuotot	113 126	106 900	66 800	62,49
Tuet ja avustukset	248 906	138 900	139 000	100,07
Muut toimintatuotot	3 524 412	3 548 600	3 867 200	108,98
Toimintatuotot yhteensä	8 429 336	8 166 100	7 681 780	94,07
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 667 332	-5 857 600	-5 540 745	94,59
Henkilöstökorvaukset	58 222	0	0	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 304 282	-1 175 400	-1 121 305	95,40
Muut henkilösivukulut	-176 370	-193 000	-151 316	78,40
Palvelujen ostot	-20 086 164	-5 628 600	-5 373 879	95,47
Ostot tilikauden aikana	-2 098 683	-1 611 500	-1 459 000	90,54
Avustukset	-318 861	-652 500	-473 900	72,63
Muut toimintakulut	-2 992 304	-2 651 000	-2 715 250	102,42
Toimintakulut yhteensä	-32 585 775	-17 769 600	-16 835 395	94,74
TOIMINTAKATE	-24 156 440	-9 603 500	-9 153 615	95,32
Verotulot	11 952 671	7 146 000	7 242 000	101,34
Valtionosuudet	10 898 268	2 181 900	1 906 600	87,38
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	24 090	100 000	70 000	70,00
Muut rahoitustuotot	90 474	200 000	250 000	125,00
Korkokulut	-171 053	-600 000	-800 000	133,33
Muut rahoituskulut	-8 506	-3 000	-3 000	100,00
VUOSIKATE	-1 370 495	-578 600	-488 015	84,34
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelmanmukaiset poistot	-1 410 689	-1 534 300	-1 503 200	97,97
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 781 184	-2 112 900	-1 991 215	94,24

Sisäisten erittely	TP2022	TA2023	TA2024	Vrt.ed.budj
TUOSLASKELMA				
Sisäiset yhteensä				
TOIMINTATUOTOT				
3002 Sis.vesi- ja jätevesimaksut	68 805	60 200	50 700	84,22
3061 Sis.liiketoiminnan muut tuoto	266 967	165 000	172 000	104,24
3141 Sisäiset myyntituotot	1 785	0	0	0,00
3142 Sisäiset tukipalv.kust.	311 510	326 100	336 317	103,13
Myyntituotot	649 067	551 300	559 017	101,40
3421 Sis. rakennusten vuokrat	1 053 121	1 000 600	972 200	97,16
3451 Sis.koneiden ja lait.vuok	39	0	0	0,00
3531 Sisäiset muut toimintatuot	5 967	0	0	0,00
Muut toimintatuotot	1 059 127	1 000 600	972 200	97,16
Toimintatuotot yhteensä	1 708 194	1 551 900	1 531 217	98,67
TOIMINTAKULUT				
4339 Sis.toimistopalvelut	-1 357	0	0	0,00
4382 Sis.vesi- ja jätevesimaksut	-68 805	-60 200	-50 700	84,22
442 Sis.henkilöstöpalvelut	-141 929	-177 500	-173 800	97,92
443 Sis.talouspalvelut	-169 581	-148 600	-162 417	109,30
4471 Sisäiset muut palvelut	-5 967	0	0	0,00
Palvelujen ostot	-387 639	-386 300	-386 917	100,16
4561 Sis. poltto- ja voiteluaineet	-266 967	-165 000	-172 000	104,24
4601 Sisäinen muu materiaali	-428	0	0	0,00
Ostot tilikauden aikana	-267 395	-165 000	-172 000	104,24
4821 Sis.rakennusten vuokrat	-1 053 121	-1 000 600	-972 200	97,16
4841 Sis.koneiden ja laitt.vuokrat	-39	0	-100	0,00
Muut toimintakulut	-1 053 160	-1 000 600	-972 300	97,17
Toimintakulut yhteensä	-1 708 194	-1 551 900	-1 531 217	98,67

Tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	21,8 %	41,0 %	40,2 %
Vuosikate/Poistot, %	-97,2 %	-38,0 %	-32,5 %
Vuosikate, €/asukas	-451	-190	-163
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/1000	5611	5879	1 507

5 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Vrt.ed.budj
TALOUSARVION RAHOITUSOSA				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	-1 370 495	-578 600	-488 015	84 %
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-371 022			
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 353 552	-400 000	-920 000	230 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	242 949	0	119 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 356			
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 838 764	-978 600	-1 289 015	132 %
Rahoituksen rahavirta				
Antolainojen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-10 820			
Antolainasaamisten vähennykset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik lainojen lisäys				
Pitkäaik. lainojen vähennys	-400 000	-400 000	-400 000	100 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 500 000	1 600 000	1 700 000	106 %
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	316 160			
Vaikutus maksuvalmiuteen	-433 424	221 400	10 985	5 %

INVESTOINTIOSA JA INVESTOINTIOHJELMA

VIROLAHTI INVESTOINTIOHJELMA 2024-2026

Hanke	Rap.t	INVESTOINNIT	euroa (alv 0%)	2024	2025	2026	Yhteensä
6000		Kiinteä omaisuus					0
		Yläaste/lukio	katokset, ulko-ovien uusinta	30 000	30 000		60 000
		Virojoen koulu	Välituntikatos	50 000			50 000
		Virojoen koulu	Saneeraus, suunnittelu -24, toteutus -25/-26	30 000	250 000	250 000	
		Tekninen toimi	Varikon kylmä varastorakennus, tarveselvitys			10 000	10 000
		Mäntyrinne	Maalämpö 150te, peltikate 150t -24, jäädytys -25	300 000	40 000		340 000
		Mäntyrinne	Rahoitusosuus	-40 000			-40 000
		Nuortentalo	Ilmavesilämpöpumppu	15 000			15 000
		Nuortentalo	Rahoitusosuus	-3 000			-3 000
		Klamilan koulu ja pvk	Ulkovälinevarasto/luistelukoppi (parakki vaahterikosta)	5 000			5 000
		Klamilan koulu ja pvk	päiväkodin aita	15 000			15 000
		Klamilan päiväkot	Leikkipihan lähiliikuntahanke	50 000			50 000
			Avustus	-15 000			-15 000
		Paloasema	Maalämpö , suunnittelu -24, rakentaminen -25	10 000	140 000		150 000
		Paloasema	Maalämmön rahoitusosuus		-30 000		-30 000
		Terveyskeskus	Maalämpö , suunnittelu -25, rakentaminen -26		10 000	240 000	250 000
		Terveyskeskus	Maalämmön rahoitusosuus			-50 000	-50 000
		Opintie 4	Vesi-ilmalämpö , suunnittelu -24, rakentaminen -24	30 000			30 000
		Opintie 4	v-ilp rahoitusosuus	-16 000			-16 000
6370	30	Tekn. toimen konehank.	Kelkka		20 000		20 000
6300	30	Tievalaistus	Ala-Pihlaja, Klam. perusk, Ravijoki II	50 000	40 000	40 000	130 000
6310	30	Kaavatiet, peruskorjaus	Patassuon alue -24, Haukitien alkupää- 25, Riihipellon alue- 26	100 000	100 000	100 000	300 000
		Jv pumpppaamot	Peruskorjaus, Harjun laitos -24, siirtolinjan jvp:t	100 000	35 000	35 000	170 000
		Vv laitos	Patassuon alue -24, Virojoen alueella saneerausta	80 000	80 000	80 000	240 000
		Liikuntapaikat	Kaukalon laidat	45 000			45 000
		Liikuntapaikat	Avustus	-9 000			-9 000
		Liikuntapaikat	Rahoitusosuus	-36 000			
		Kalatatama	Laiturin uusiminen			50 000	50 000
		Konekeskus	Varavoimakoneiden hankinta	10 000	10 000	10 000	30 000
							0
							0
			Menot	920 000	755 000	815 000	2 490 000
			Tulot	-119 000	-30 000	-50 000	-199 000
		Aukkaita 2985	Investoinnit netto	801 000	725 000	765 000	2 291 000
			euroa/asukas	268	243	256	768

Tontin myyntitulot kirjautuu käyttötalouden myyntivoittoina
Vesihuollon liittämämaksut menevät suoraan taseen

6 VESIHUOLTOLAITOS

Virolahden Kunta	TP2022	TA2023	TA2024	Vrt.ed.budj
Vesi- ja viemärlaitos				
TULOSLASKELMA				
Sisäiset ja ulkoiset erät				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	628 124	588 200	548 700	93,28
Muut toimintatuotot	3 732	3 000	3 400	113,33
Toimintatuotot yhteensä	631 856	591 200	552 100	93,39
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	0	0	-33 200	0,00
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	0	0	-5 621	0,00
Muut henkilösivukulut	0	0	-923	0,00
Palvelujen ostot	-146 449	-171 600	-179 375	104,53
Ostot tilikauden aika	-392 616	-219 300	-206 000	93,94
Muut toimintakulut	-71 502	-1 000	-1 000	100,00
Toimintakulut yhteensä	-610 567	-391 900	-426 119	108,73
TOIMINTAKATE	21 289	199 300	125 981	63,21
Rahoitustuotot ja -kulut				
VUOSIKATE	21 289	199 300	125 981	63,21
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunn.mukaiset poistot	-225 211	-225 200	-225 500	100,13
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)	-203 922	-25 900	-99 519	384,24

7 LIITETIEDOT

7.1 Virolahden kunnan henkilöstösuunnitelma

Suunnitelmaan on merkitty viran/tehtävän vakituinen hoitaja. Sijaisia ei ole mainittu. (ma = määräaikainen, os = osa-aikainen). Henkilötyövuosina (htv).

Virolahti yleishallinto

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Kunnanjohtaja	virka		1
Hallintosihteeri	työsuhde		1
Palvelusihteeri	työsuhde		1
Matkailupäällikkö	työsuhde		1
Museo- matkailuopas	työsuhde 77 %	ma	0,8
Vastaava museo-opas	työsuhde 77 %		0,8

Talous- ja henkilöstöpalvelut, Virolahti / Miehikkälä

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Hallintojohtaja	virka		1
Henkilöstösihteeri	työsuhde		1
Taloussuunnittelija	työsuhde		1
Laskentasihteeri	työsuhde		1

Kuntatekniikka 1.1.-31.12.2024

Hallinto

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Tekninen johtaja	virka		0,42
Tilapalvelupäällikkö	virka		0,92
Siivoustyönjohtaja	työsuhde		0,42
Toimistosihiteeri	työsuhde		0,92
Kiinteistöhoitajat	työsuhde		3,3
Siistijät	työsuhde		3,5

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut, Virolahti 1.1.-31.7.2024

Hallinto

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja	virka		0,58
Toimistosihiteeri	työsuhde		0,58
Pakolaisohjaaja	työsuhde		0,08

Perusopetus ja lukio

Klamilan koulu

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Luokanopettaja	virka		1,75
Luokanopettaja	virka	ma	0,58
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde		1,69
Erityisluokanopettaja	virka	ma	0,58
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma	1,17
Erityisopettaja (kiertävä)	virka	ma	0,44
Toimistosihiteeri	työsuhde		0,14

Virojoen koulu

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Luokanopettaja	virka		3,50
Erityisopettaja	virka		0,58
Erityisluokanopettaja	virka		0,58
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	os	0,46
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma/os	1,52
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde		1,17
Toimistosihtööri	työsuhde		0,26

Virolahden yläkoulu / lukio

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Rehtori	virka		0,58
Lehtori	virka		7,00
Lehtori	virka	ma	1,75
Tuntiopettaja päätoiminen	virka	ma	1,17
Tuntiopettaja päätoiminen	virka		0,58
Opinto-ohjaaja	virka	ma	0,58
Erityisopettaja	virka		0,58
Erityisopettaja (kiertävä)	virka	ma	0,15
Kouluavustaja -31.5.2024	työsuhde	ma/os	0,19
Toimistosihtööri	työsuhde		0,58
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma	0,58
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma/os	0,91

Miehikkälän yläkoulu

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Erityisopettaja	virka		0,58
Lehtori	virka	ma	1,17
Tuntiopettaja päätoiminen	virka		0,58
Tuntiopettaja päätoiminen	virka	ma	1,17
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	os	0,46

Kirkonkylän koulu

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Luokanopettaja	virka		1,75
Luokanopettaja	virka	ma	0,58
Erityisluokanopettaja	virka		0,58
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	os	1,02
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma/os	0,49
Toimistosihtööri	työsuhde		0,12

Suur-Miehikkälän koulu

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Luokanopettaja	virka		0,58
Luokanopettaja	virka	ma	1,17
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma	0,58
Toimistosihtööri	työsuhde		0,07

Kirjastot

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Kirjastovirkailija	työsuhde		2,33

Vapaa-aikapalvelut**Kulttuuri, liikunta ja nuoriso**

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Vapaa-aikapalvelupäällikkö	työsuhde		0,58

Vapaa-aikaohjaaja	työsuhde		0,58
Liikuntapalveluvastaava	työsuhde		0,58
Nuoriso-ohjaaja	työsuhde	ma/os	0,38
Liikuntaneuvoja	työsuhde		0,58
Nuorisokoordinaattori	työsuhde		0,58

Hyvinvointi

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Pakolaisohjaaja	työsuhde	ma/os	0,46
Päätöiminen tuntiopettaja	virka	ma	0,58

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Hallinto

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Varhaiskasvatusjohtaja	virka		0,58
Toimistosihtööri	työsuhde	os	0,29

Virojoen päiväkoti

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Päiväkodin johtaja	työsuhde		0,58
Päiväkodin apulaisjohtaja	työsuhde		0,58
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde		2,33
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		4,08
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde	ma	0,58
Varhaiseryityiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde	ma, os	0,46
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja / kehittämissuunnittelija	virka kiertävänä - päiväkodit		0,58

Klamilan päiväkoti

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Päiväkodin johtaja	työsuhde		0,58
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde		0,58
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde	ma	0,58
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		1,75
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde	ma, os	0,58
Varhaiseryityiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		0,58

Miehikkälän päiväkoti

Nimike	Virka/työsuhde		Kpl
Päiväkodin johtaja	työsuhde		0,58
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde		1,17
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde	ma	0,58
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		1,17
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde	ma	1,17

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut, Virolahti 1.8.2024 alkaen

Hallinto

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja	virka		0,42
Toimistos sihteeri	työsuhde		0,42

Perusopetus ja lukio**Klamilan koulu**

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Luokanopettaja	virka		1,25
Luokanopettaja	virka	ma	0,42
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde		1,25
Erytysluokanopettaja	virka		0,42
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma	0,42
Erytysopettaja (kiertävä)	virka	ma	0,31

Virojoen koulu

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Luokanopettaja	virka		2,50
Erytysopettaja	virka		0,42
Erytysluokanopettaja	virka		0,42
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	os	0,33
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma/os	0,63
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde		0,83

Virolahden yläkoulu / lukio

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Rehtori	virka		0,42
Lehtori	virka		5,00
Lehtori	virka	ma	1,25
Tuntiopettaja päätoiminen	virka	ma	0,83
Tuntiopettaja päätoiminen	virka		0,42
Opinto-ohjaaja	virka	ma	0,42
Erytysopettaja	virka		0,42
Erytysopettaja (kiertävä)	virka	ma	0,10
Toimistos sihteeri	työsuhde		0,42
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma	0,42
Koulunkäynninohjaaja	työsuhde	ma/os	0,65

Kirjastot

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Kirjastovirkailija	työsuhde		0,83

Vapaa-aikapalvelut**Kulttuuri, liikunta ja nuoriso**

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Vapaa-aikapalvelupäällikkö	työsuhde		0,42
Liikuntapalveluvastaava	työsuhde		0,42
Nuoriso-ohjaaja	työsuhde	ma/os	0,27
Liikuntaneuvoja	työsuhde		0,42
Nuorisokoordinaattori	työsuhde		0,42

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Hallinto

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Varhaiskasvatusjohtaja	virka		0,42
Toimistos sihteeri	työsuhde	os	0,21

Virojoen päiväkoti

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Päiväkodin johtaja	työsuhde		0,42
Päiväkodin apulaisjohtaja	työsuhde		0,42
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde		1,25
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		2,50
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde	ma	0,42
Varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		0,42
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja / kehittämissuunnittelija	virka kiertävänä - päiväkodit		0,42

Klamilan päiväkoti

Nimike	Virka/työsuhde		Htv
Päiväkodin johtaja	työsuhde		0,42
Varhaiskasvatuksen opettaja	työsuhde		0,83
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		1,25
Varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitaja	työsuhde		0,42

7.2 Kirjanpidon nimistö

10 YLEISHALLINTO

10 Keskusvaalilautakunta

100 Vaalit

100 Vaalit

1000

Valtiolliset vaalit

1020

Kuntavaalit

12 Tarkastuslautakunta

110 Tarkastustoimi

110 Tarkastustoimi

1100 Tarkastustoimi

14 Kunnanvaltuusto

120 Kunnanvaltuusto

120 Kunnanvaltuusto

1200 Kunnanvaltuusto

16 Kunnanhallitus

130 Keskushallinto

130 Keskushallinto

1300 Kunnanhallitus

1310 Yleishallinto

1320 Hankintatoimi

1335 Vanhusneuvosto

1350 Palveluohjaustyöryhmä

1354 Perintöraho

1355 Ritva Ahokkaan rahasto

1356 Löytöeläintoiminta

1357 Kotouttamispalvelut

135 Työllisyyspalvelut

130 Työllisyyspalvelut

1365 Työllisyyspalvelut

1366 Kotouttamispalvelut

140 Maaseutupalvelut

140 Maaseutuhallinto

1400 Maaseutuhallinto

160 Elinkeino- ja matkailutoimi

160 Elinkeino ja matkailutoimi

1600 Elinkeinopalvelut

1610 Matkailutoimi

1620 Arktika

170 Museotoimi

170 Museotoimi

1700 Kotiseutumuseo

1714 Bunkkerimuseo

1715 Bunkkerikahvila

200 Taloushallinto

200 Taloushallinto

2000 Taloushallinto

2020 Tietohallinto

2020 Tietohallinto

220 Henkilöstöhallinto

220 Henkilöstöhallinto

2200 Henkilöstöhallinto

2201 Henkilöstöjaosto

230 Henkilöstöpalvelut

2300 Henkilöstöpalvelut

(TOIMIALA) Virolahden kunta

(toimielin)

(tulosalue)

(tulosityksikkö)

40 SIVISTYSTOIMI

40 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

- 400 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen hallinto
  - 400 Hallinto ja toimistopalvelut
    - 4001 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen hallinto
- 401 Varhaiskasvatus ja esiopetus
  - 401 Päiväkodit
    - 4005 Virojoen Päiväkoti
    - 4006 Vuororyhmä
    - 4007 Klamilan päiväkotit
    - 4010 Miehikkälän päiväkotit Leppäkerttu
    - 4011 Miehikkälän päiväkotit Pitkälampi
    - 4015 Päiväkotien ostopalvelut
  - 402 Perhepäivähoito
    - 4020 Perhepäivähoito
  - 403 Esiopetus
    - 4030 Virojoen päiväkodin esiopetus
    - 4031 Klamilan päiväkodin esiopetus
    - 4035 Miehikkälän Leppäkertun esiopetus
    - 4038 Esiopetus kotikuntakorvaus
  - 404 Lasten kotihoidon tuki
    - 4040 Lasten kotihoidontuki Virolahti
    - 4041 Lasten Kotihoidontuki Miehikkälä
- 405 Erityisavustus
  - 4045 Vaka erityisavustus 23-24
  - 409 Koulu- ja vapaa-aikatoimen hallinto
    - 409 Hallinto
      - 4050 Koulu- ja vapaa-aikatoimen hallinto
      - 4051 Vammaisneuvosto
      - 4052 Sivistystoimen yhteistoimielin
  - 411 Perusopetus
    - 411 Perusopetus
      - 4060 Virolahden yläkoulu
      - 4061 Virojoen koulu
      - 4062 Klamilan koulu
      - 4065 Erityisopetus Virolahti
      - 4066 IP-toiminta Virojoki
      - 4067 IP-toiminta Klamila
      - 4069 Koulukuljetukset Virolahti
      - 4070 Virolahden peruskoulujen yhteiset
      - 4075 Virolahden kotikuntakorvaukset
      - 4080 Miehikkälän yläkoulu
      - 4081 Kirkonkylän koulu
      - 4082 Suur-Miehikkälän koulu
      - 4085 Erityisopetus Miehikkälä
      - 4086 IP-toiminta Kirkonkylä
      - 4087 IP-toiminta Suur-Miehikkälä
      - 4089 Koulukuljetukset Miehikkälä
      - 4090 Miehikkälän peruskoulujen yhteiset
      - 4095 Miehikkälän kotikuntakorvaukset
  - 412 Erityisavustus
    - 412 Erityisavustus
      - 4105 Perusopetus korona avustus 23-24
- 420 Lukio
  - 420 Lukio
    - 4200 Virolahden lukio
      - 4201 Opiskelija-asuntola
      - 4202 Ratsastuslukio
- 430 Vapaa sivistys
  - 430 Vapaa sivistys
    - 4300 Vapaa sivistys Virolahti
    - 4305 Vapaa sivistys Miehikkälä
- 440 Joukkoliikenne
  - 440 Joukkoliikenne
    - 4400 Joukkoliikenne Virolahti
    - 4405 Joukkoliikenne Miehikkälä
- 450 Kirjasto
  - 450 Kirjasto

- 4500 Virolahden kirjasto
- 4510 Miehikkälän kirjasto
- 460 **Kulttuuritoimi**
  - 460 Kulttuuritoimi
    - 4600 Virolahden kulttuuritoimi
    - 4601 Rajasali
    - 4602 Lasten kulttuuri Koppa Virolahti
    - 4610 Kulttuuritoimi Miehikkälä
    - 4612 Lasten kulttuuri Miehikkälä
- 470 **Liikuntatoimi**
  - 470 Liikuntatoimi
    - 4700 Liikuntatoimi Virolahti
    - 4710 Liikuntatoimi Miehikkälä
    - 4712 Liikuntaneuvonta Miehikkälä
    - 4713 Liikuntaneuvonta Virolahti
- 480 **Nuorisotoimi**
  - 480 Nuorisotoimi
    - 4800 Nuorisotoimi Virolahti
    - 4802 Talotoimikunnat Virolahti
    - 4803 Koulujen kerhotoiminta, Virolahti
    - 4804 Koulujen kerhotoiminta Miehikkälä
    - 4805 Nuorisotoimi Miehikkälä
    - 4806 Talotoimikunnat Miehikkälä
    - 4807 Harrastamisen malli Virolahti
    - 4808 Harrastamisen malli Miehikkälä
- 490 **Hyvinvointi**
  - 490 Hyvinvointi
    - 4902 Kumppanuussopimukset ja avustukset
    - 4904 Hyvinvointistrategia
    - 4909 Kotoutumispalvelut Virolahti
    - 4910 Kotoutumispalvelut Miehikkälä

50 TEKNINEN TOIMI

50 Kuntatekniikan lautakunta

- 500 **Hallinto**
  - 500 Kuntatekniikan hallinto
    - 5000 Kuntatekniikan hallinto
    - 5001 Kuntatekniikan yhteistoimintaelin
- 510 **Maankäyttö**
  - 510 Kaavoitus
    - 5100 Virolahden kaavoitus
- 520 **Tilapalvelu**
  - 520 Kiinteistöjen ylläpito
    - 5200 Virolahden rakennusten ja kiinteistöjen ylläpito
    - 5207 Rakentamispalvelut Virolahti
    - 5210 Puhtauspalveluiden yhteiset
    - 5214 Puhtauspalvelut Virolahti
    - 5220 Virastot
    - 5221 Leirintäalue
    - 5222 Bunkkerialue
    - 5224 Vaalimaan ent. koulu
    - 5225 Virojoen koulu ja kirjasto
    - 5226 Virojoen yläkoulu ja lukio
    - 5227 Koulukeskuksen lämpökeskus
    - 5228 Villinranta ja Sinisiipi
    - 5229 Haukitie 6
    - 5230 Terveyskeskus
    - 5231 Päiväkoti
    - 5232 Klamilan vanha päiväkoti
    - 5234 Opintie 5
    - 5235 Yhdystie 10
    - 5236 Jokitörmä, Rantakuja 1-3
    - 5237 Mäntyrinne, Klamila
    - 5238 Paloasema
    - 5239 Varasto
    - 5240 Museo
    - 5241 Virojoentie 7
    - 5242 Monitoimikenttä, Opintie 10

- 5243 Selkäranta
- 5245 Rajasali
- 5246 Muut kiinteistöt
- 5247 Aurinkola, Louhelantie 3
- 5248 Villintalo, Rantatie 6
- 5251 Elopolku, Haukitie 13
- 5252 Haukitie, Haukitie 1
- 5253 Satosuvanto, Kuoretie 13
- 5254 Satovärri, Haukitie 11
- 5255 Sepänkorpi, Korventie 10
- 5256 Sepänsälli, Virojoentie 30
- 5257 Länsiviitta, Itätie 8
- 5258 Satakieli, Mäensivu 2
- 5259 Satakieli, Riihikuja 1
- 5260 Lehtokerttu, Mäensivu 4
- 5262 VVA, Sepänkorventie 15
- 5263 VVA, Kurkelantie 153
- 5264 VVA, Haukitie 9
- 5265 VVA, Ilmanmäentie 3
- 5266 VVA, Kangastie 2
- 5267 VVA, Kiiskikuja 2
- 5268 VVA, Lohitie 1
- 5269 VVA, Oikotie 10
- 5270 VVA, Rantakuja 2
- 5271 VVA, Rantatie 14
- 5272 VVA, Riihenorsi 1
- 5273 VVA, Riihenvarsi 1 ja 4
- 5274 VVA, Riihikuja 3
- 5275 VVA, Riihipellontie 4
- 5276 VVA, Riihipellontie 7
- 5277 VVA, Yhdystie 6
- 5278 Aurinkokangas, Kangastie 4
- 5279 Klamilan koulu ja päiväkoti
- 5280 Virolahden yhteiset
- 5281 Klamilan koulun huoltorakennus
- 5282 Itätie 11
- 5283 Lehtokerttu, Haukite 6
- 5284 Virojoen päiväkoti
- 5285 Kuntosali
- 5299 Kiinteistöjen yhteiset
- 530 Y h d y s k u n t a t e k n i i k k a
- 530 Yhdyskuntatekniikka
- 5300 Yhdyskuntatekniikka Virolahti
- 5307 Aluepalvelut Virolahti
- 531 Liikenneväylät
- 5310 Liikenneväylät Virolahti
- 532 Viheralueet
- 5320 Virolahden viheralueet
- 5322 Salpapolku Virolahti
- 5325 Venesatamat
- 5330 Metsätilat Virolahti
- 533 Urheilualueet
- 5335 Urheilualueet Virolahti
- 534 Varikko
- 5340 Konekeskus
- 5342 Varasto
- 538 Vaalimaan sammutusvesiasema
- 5380 Vaalimaan sammutusvesiasema
- 539 Virolahden hulevesiviemärit
- 5390 Hulevesiviemärit Virolahti
- 535 J ä t e h u o l t o
- 535 Jätehuolto
- 5350 Jätehuolto Virolahti
- 540 Liikelaitokset
- 553 Kalasatama
- 5530 Kalasatama
- 554 Länsikeskus
- 5540 Länsikeskus

	5541	Rajamäki	
555	Läjäytysalue		
	5550	Läjäytysalue	
545	Vesi- ja viemärlaitos		
	540	Vesilaitos	
	5400	Vesilaitos Virolahti	
	550	Viemärlaitos	
	5500	Viemärlaitos Virolahti	
	5526	Laitoshuoltopalvelut Virolahti	
560	Yksityistieoimi		
	560	Yksityistieoimi	
	5600	Yksityistiet Virolahti	
570	Ympäristöoimi		
	570	Ympäristöoimi	
	5700	Ympäristöoimi Virolahti	
	5710	Eläinlääkintähuolto Virolahti	
590	Lupajaosto		
	590	Lupajaosto	
	5900	Rakennusvalvonta	
	5911	Rakennusvalvonta Virolahti	
60	RAHOITUS		Virolahden kunta
	60	Rahoitus	
	600	Rahoitus	
	600	Rahoitus	
	6000	Rahoitus	
80	LAINAT		
	80	Lainat	
	800	Lainat	
	800	Lainat	
	8000	Lainat	
70	INVESTOINNIT		
	70	Yleishallinnon investoinnit	
	700	Yleishallinnon investoinnit	
	700	Yleishallinnon investoinnit	
	7100	Yleishallinto	
	7130	Kiinteä omaisuus	
	7140	Osakkeet ja osuudet	
78	Teknisen toimen investoinnit		
	780	Teknisen toimen investoinnit	
	780	Teknisen toimen investoinnit	
	7500	Kiinteistöt	
	7501	Yhdyskuntatekniikka	
	7502	Vesihuoltolaitos	
	7503	Vaalimaan palovesijärjestelmä	
	7504	Vaalimaan sadevesijärjestelmä	